

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

[francúzština](#)

Swipe to change

Rodinná mediácia

Mediácia môže byť zvlášť nápomocná v cezhraničných rodinných sporoch a v prípadoch únosu dieťaťa rodičom. Pojem „rodinná vec“ pokrýva širokú škálu sporov, od výhradne súkromných až po spory zahrňujúce verejné orgány.

Čo je to cezhraničná mediácia v rodinných veciach?

Cezhraničná mediácia v rodinných veciach je postup, ktorý uskutočňuje nestranná a kvalifikovaná tretia osoba, mediátor (resp. viaceré takéto osoby).

Mediátor nemá žiadnu rozhodovaciu právomoc, pomáha však stranám obnoviť komunikáciu a zabezpečiť, aby riešenie problému dosiahli sami.

Dosiahnutá dohoda je konkrétnym riešením ich sporu, ktorým sa zabezpečuje, že ich rozhodnutia v oblasti rodičovských práv a povinností zohľadňujú najlepšie záujmy dieťaťa, pokiaľ spor zahŕňa dieťa.

Medzi rodinné veci patria: rodičovské práva a povinnosti, úprava styku s dieťaťom, únos dieťaťa, ochranné opatrenia týkajúce sa dieťaťa, výživné voči dieťaťu alebo bývalému partnerovi a iné dôsledky rozvodu alebo rozluky.

Partneri sú nabádaní, aby prevzali zodpovednosť za rozhodnutia o svojej rodine a pokúsili sa spory vyriešiť najskôr mimosúdnou cestou.

Mediácia preto môže navodiť konštruktívnu atmosféru pre diskusiu a zaistiť spravodlivé dohody medzi partnermi, pričom sa zohľadní najlepší záujem dieťaťa.

Na týchto webových stránkach nájdete viac informácií o príslušných témach:

[Kľúčové zásady a fázy mediácie](#)

[Osobitosti cezhraničnej mediácie](#)

[Náklady cezhraničnej mediácie](#)

[Právny kontext cezhraničnej mediácie](#)

Podrobnejšie informácie na vnútroštátnej úrovni sa zobrazia, ak si zvolíte príslušnú štátnu vlajku.

Ako funguje mediácia?

Ako strana môžete o mediáciu požiadať vo všetkých členských štátoch. V niektorých z nich môže sudca vyzvať strany sporu, aby sa zúčastnili mediácie.

Ak všetky strany súhlasia s použitím mediácie, vybraný mediátor stanoví harmonogram mediácie. Spôsob, akým sa vyberá mediátor, závisí od konkrétnej krajiny – tieto informácie môžete nájsť na príslušných národných webových lokalitách dostupných v pravej časti tejto stránky.

Významnú úlohu môžu zohrávať právni zástupcovia, ktorí stranám poskytujú právne informácie potrebné na prijatie informovaných rozhodnutí.

Mediácia môže byť vykonateľná, ak o to obe strany požiadajú. Toto možno dosiahnuť napríklad prostredníctvom súdneho schválenia alebo notárskeho osvedčenia.

Právni zástupcovia môžu preskúmať mediačnú dohodu s cieľom zabezpečiť, aby táto dohoda mala právny účinok vo všetkých dotknutých právnych systémoch.

Prečo by ste mali mediáciu vyskúšať?

Máte možnosť získať kontrolu nad výsledkom vášho sporu.

Mediácia poskytuje priaznivé prostredie, v ktorom majú hlavné slovo strany.

Mediácia vám umožňuje prehodnotiť a upraviť rozsah konfliktu.

Prijímate rozhodnutia a dojednania, ale nie ste povinní dosiahnuť dohodu.

Mediáciou sa nevzdávate práva podať návrh na začatie konania alebo pokračovať v konaní pred súdom.

Je to situácia prospešná pre všetky strany, ktoré sú do mediácie zapojené.

Mediátor je nestranný a školený pracovník, ktorý vám môže pomôcť vyriešiť veci sami.

V porovnaní so súdnym zmiernom, je pomerne nenákladná.

Mediácia je relatívne rýchla. Je možné ju ľahko a kedykoľvek zorganizovať podľa potrieb strán a môže prebiehať v rôznych miestach.

Mediácia umožňuje pružné riešenia (zodpovedajúce danému sporu) a pomáha zachovať alebo vytvoriť konštruktívne budúce vzťahy a kontakty medzi stranami.

Podpora a poradenstvo právneho zástupcu počas mediácie sú možné.

Mediáciou sa môže skrátiť budúce konanie.

Webová stránka [Ako nájsť mediátora](#).

Obmedzenia mediácie

Ak sa javí, že prípad nie je vhodný na mediáciu alebo že jedna zo strán nie je ochotná pokúsiť sa o mediáciu (resp. obe), musia konať justičné orgány. Pri posudzovaní toho, či je prípad vhodný na mediáciu, je potrebné osobitnú pozornosť venovať identifikácii možných rizík, ako sú domáce násilie a jeho stupeň, požívanie drog a alkoholu, zneužívanie detí atď. Vhodnosť prípadu je potrebné posúdiť individuálne a na základe noriem uplatňovaných mediátorom a mediačnou organizáciou.

Posledná aktualizácia: 11/05/2022

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Rodinná mediácia - Belgicko

Mediácia sa upravuje v zákone z 21. februára 2005. Mediácia v rodinných veciach (ako všetky ostatné formy mediácie) sa môže uskutočniť v rámci súdneho konania (súdna mediácia) alebo mimo neho (dobrovoľná mediácia).

Na uskutočnenie mediácie, ktorá sa začala na základe žiadosti jednej zo strán alebo ktorú navrhol sudca, sa vyžaduje dohoda strán.

Strany si dohodou určia mediátora (článok 1734 ods. 1 súdneho poriadku), ktorý môže byť schválený Federálnou komisiou pre mediáciu. Každá strana môže mediáciu kedykoľvek ukončiť (článok 1729 súdneho poriadku). Mediácia sa môže vzťahovať buď na celý spor, alebo len na jeho časť (článok 1735 § 2 súdneho poriadku).

Vo všetkých veciach v právomoci súdov pre rodinné veci súdny tajomník po podaní návrhu informuje strany o možnosti využitia mediácie a poskytne im všetky informácie, ako pri tom postupovať (článok 1253ter/1 súdneho poriadku). Vo veciach rozvodu z dôvodu nenapraviteľných rozdielov môže sudca prerušiť konanie na obdobie nepresahujúce jeden mesiac, aby si strany mohli zistiť informácie o mediácii (článok 1255 § 6 ods. 2 súdneho poriadku). Zmierovacie senáty súdu pre rodinné veci však zdôrazňujú možnosť zmierenia (článok 731 súdneho poriadku): sudcovia sa majú snažiť o to, aby sa strany zmierili, hoci daný súd nebude vo veci rozhodovať s konečnou platnosťou. Právna úprava mediácie v súdnom zákonníku totiž neumožňuje, aby bol sudca mediátorom.

Mediácia sa uskutočňuje v úplnej dôvernosti a mediátor má povinnosť zachovávať mlčanlivosť (článok 1728 § 1 súdneho poriadku).

Proces mediácie má tri fázy:

– sudca určí mediátora,

– sudca preruší konanie do určeného termínu a stanoví preddavok na úhradu nákladov mediácie,

– výsledok mediácie: ak je mediácia úspešná, podmienky tejto dohody strany spíšu do dokumentu (mediačná dohoda), ktorý môže úradne potvrdiť sudca. Ak mediácia nie je úspešná, strany môžu začať súdne konanie (alebo v ňom pokračovať) alebo na základe vzájomnej dohody podať žiadosť o určenie iného mediátora.

Sumu odmeny mediátora a nákladov, ako aj platobné podmienky si strany a mediátor stanovujú vopred.

Odkaz na vnútroštátnu internetovú stránku so zoznamom mediátorov v rodinných veciach: <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>.

Odkaz na vnútroštátnu internetovú stránku s informáciami o mediácii v rodinných veciach alebo o mediácii vo všeobecnosti: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>.

Odkaz na vnútroštátne právne predpisy o mediácii v rodinných veciach: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>.

Posledná aktualizácia: 17/01/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Česko

Mediácia je v Českej republike upravená v zákone č. 202/2012 Zb. o mediácii (ďalej ako „zákon“), ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2012, a ktorým sa vykonáva smernica 2008/52/ES o niektorých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach.

Zákon upravuje právny režim mediácie v občianskych veciach vrátane úpravy mediácie vo veciach rodinných. Aby mohol byť mediátor zapísaný do zoznamu mediátorov a bol oprávnený vykonávať činnosť mediátora v súlade so zákonom, musí úspešne vykonať odbornú skúšku.

Treba zdôrazniť, že v prípade, že je to účelné a vhodné, môže súd nariadiť stranám stretnutie so zapísaným mediátorom v rozsahu, ktorý nepresiahne tri hodiny, a súčasne prerušiť konanie. Ak sa odmietne účastník bez vážneho dôvodu zúčastniť takého stretnutia s mediátorom, môže byť sankcionovaný tým, že mu súd nemusí výnimočne celkovo alebo čiastočne priznať náhradu nákladov konania v prípade jeho úspechu vo veci.

Odkaz na národnú stránku, kde je uvedený zoznam zapísaných mediátorov v rodinných veciach:

<https://mediatori.justice.cz>

Odkaz na národné stránky poskytujúce informácie o mediačnom konaní v rodinných veciach alebo mediácii všeobecne:

Takáto stránka nie je k dispozícii

Odkaz na stránky, kde je dostupná národná právna úprava mediácie v rodinných veciach:

<https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=202&r=2012>

http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (text zákona v angličtine)

Posledná aktualizácia: 25/03/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Nemecko

Krátky úvod k rodinnej mediácii v Nemecku

Výňatok z brožúry o „manželskom práve“ („Eherecht“), ktorú vydalo Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľov (Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz), s. 73:

„6.2.5 Rodinná mediácia

Pri rozluke a rozvode si účastníci často želajú konsenzuálne vysporiadanie rodinných vzťahov. V takých prípadoch predstavuje mediačné konanie ideálnu alternatívu súdneho konania.

Zákonný rámec pre mediáciu bol vytvorený zákonom o mediácii (*Mediationsgesetz*), ktorý nadobudol účinnosť 26. júla 2012.

Pri mediácii sa dotknuté osoby s pomocou neutrálnej osoby, ktorá nie je povolaná rozhodovať – mediátorky alebo mediátora – usilujú dospieť ku konsenzuálnemu riešeniu svojho sporu, a za toto riešenie nesú samy zodpovednosť.

Na rozdiel od súdneho konania je tak možné zamerať sa na skutočné záujmy a potreby účastníkov a použiť ich ako základ riešenia, ktoré je presne prispôbené príslušnému sporu. Takéto riešenie môže konkrétne záujmy účastníkov zohľadniť lepšie ako súdne rozhodnutie. Preto býva účastníkmi ľahšie prijímané a je spravidla trvalejšej povahy. Možné sú napr. zmluvné dohody o výživnom, majetku, vlastníctve, zodpovednosti rodičov alebo styku s deťmi.

V rozvodovom konaní môže súd manželom nariadiť, aby sa jednotlivito alebo spoločne zúčastnili na bezplatnom informačnom stretnutí o mediácii alebo využili inú možnosť mimosúdneho riešenia sporov v prejednávanych súvisiacich veciach [1] s pomocou osoby alebo subjektu ustanovených súdom a predložili o tom potvrdenie [§ 135 zákona o konaní vo veciach rodiny a v záležitostiach nesporového konania (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, ďalej len „FamFG“)]. Nariadenie súdu nemožno presadiť donucovacími prostriedkami. Súd však môže nerešpektovanie tohto nariadenia zohľadniť pri rozhodovaní o rozdelení trov konania (§ 150 ods. 4 FamFG).“

Podľa § 156 ods. 1 tretej a piatej vety a § 81 ods. 2 bodu 5 FamFG platí to isté pre záležitosti týkajúce sa detí: aj v tomto prípade môže súd nariadiť, aby sa rodičia zúčastnili na informačnom stretnutí o mediácii alebo využili inú možnosť mimosúdneho riešenia sporov. Nariadenie nemožno presadiť donucovacími prostriedkami, ale aj v tomto prípade môže súd nerešpektovanie nariadenia zohľadniť pri rozhodovaní o rozdelení trov konania.

Odkazy na nemecké internetové stránky, na ktorých možno nájsť rodinných mediátorov

Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Nemecko (medzinárodné mediálne centrum pre rodinné spory a prípady únosu dieťaťa)

<http://www.mikk-ev.de/>

– Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitenden Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17 /18, 10179 Berlin, Nemecko (mediácia v cezhraničných sporoch týkajúcich sa detí)

<http://www.zank.de/>

Odkazy na nemecké internetové stránky, kde možno získať informácie o rodinnej mediácii alebo mediácii vo všeobecnosti

– Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. 30 K, 13509 Berlin

<http://www.bmev.de/>

– Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin

<http://www.bafm-mediation.de/>

Odkazy na nemecké právne predpisy v oblasti rodinnej mediácie

– Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz, Mohrenstraße 37, 10117 Berlin

<http://www.bmjv.de/>

– zákon o podpore mediácie a iných foriem mimosúdneho riešenia sporov (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) [BGBl. (Bundesgesetzblatt, Spolkový úradný vestník) 2012, časť I č. 35 z 25. júla 2012]

<https://www.bmjv.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/Archiv>

/Gesetz_zur_Foerderung_der_Mediation_und_anderer_Verfahren_der_aeu%DFergerichtlichen_Konfliktbeilegung.html

[1] K súvisiacim veciam patria napr. spory týkajúce sa majetkových pomerov, dôchodkového vysporiadania, výživného, domácnosti manželov a nákladov na domácnosť.

Posledná aktualizácia: 15/12/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Estónsko

Služba mediácie v rodinných veciach je určená pre rodičov, ktorí žijú oddelene alebo ich odluka prebieha a ktorí majú spolu aspoň jedno maloleté dieťa a nedosiahli dohodu o záležitostiach týkajúcich sa životných pomerov dieťaťa (napríklad úprava kontaktu a výživné). Mediátor v rodinných veciach ako neutrálny účastník pomáha rodičom vymieňať si názory a dosiahnuť vzájomne uspokojivú dohodu. Cieľom mediácie nie je ani tak dosiahnuť zmierenie, ako skôr dosiahnuť fungujúcu dohodu.

Mediácia v rodinných veciach je rýchlejšia, priaznivejšia a lepšia pre duševné zdravie rodičov a lepšie zohľadňuje blaho dieťaťa; dohody dosiahnuté medzi rodičmi prostredníctvom tejto metódy sú účinnejšie ako v súdnom konaní. Od 1. septembra 2022 sú služby mediácie v rodinných veciach dostupné aj bezplatne ako štátna služba. Prístup k službe získate kontaktovaním Rady sociálneho poistenia. Postup mediácie v rodinných veciach môže nariadiť aj sudca v rámci súdneho konania.

Podľa zákona o štátom financovaných službách mediácie v rodinných veciach (*riikliku perelepitusteenu seadus*) je mediátor v rodinných veciach: osoba, ktorá priamo vedie zmierovacie konanie v zmluvnom vzťahu s Radou sociálneho poistenia a ktorá pomáha rodičom (ďalej len „účastníci mediácie“) pri hľadaní riešenia sporu týkajúceho sa životných pomerov ich maloletého dieťaťa, pričom zohľadňuje najlepšie záujmy dieťaťa.

V zmysle zákona o zmierovacom konaní (*lepitusseadus*) mediátorom musí byť buď:

1. fyzická osoba, ktorú účastníci konania poverili, aby sprostredkovala riešenie ich vzájomného sporu [napr. odborník v oblasti psychológie či sociálnych otázok (vrátane ochrany detí a sociálnej práce) alebo právny odborník]. Mediátor môže pôsobiť prostredníctvom právnickej osoby, s ktorou je v pracovnoprávnom alebo inom zmluvnom vzťahu;
2. advokát, ktorý na tento účel urobil vyhlásenie pred Estónskou advokátskou komorou;
3. notár, ktorý na tento účel urobil vyhlásenie pred Notárskou komorou;
4. v zákonom stanovených prípadoch zmierovací orgán štátnej správy alebo miestnej samosprávy.

V Estónskej republike upravujú organizáciu služieb mediácie v rodinných veciach tieto právne predpisy:

[zákona o štátom financovaných službách mediácie v rodinných veciach,](#)

[zákona o zmierovacom konaní,](#)

[zákona o sociálnom zabezpečení,](#)

[zákona o rodinnom práve a](#)

[Občiansky súdny poriadok.](#)

V Estónsku sú mediátormi v rodinných veciach v súčasnosti zastúpení [Estónskou asociáciou mediátorov \(Eesti Lepitajate Ühing\)](#) a [Inštitútom pre mediáciu \(Lepituse Instituut\)](#). Prácu mediátorov v štátnej službe mediácie v rodinných veciach koordinuje [Rada sociálneho poistenia](#).

Posledná aktualizácia: 22/02/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Írsko

Zákon o mediácii z roku 2017 sa nevzťahuje osobitne na cezhraničnú mediáciu a vo všetkých veciach sa mediácia podľa uvedeného zákona uplatňuje na dobrovoľnej báze. V prípade, že sa cezhraničná mediácia v manželských veciach uskutočňuje v Írsku, uplatňujú sa ustanovenia uvedeného zákona.

Zákon o mediácii z roku 2017 <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html> nadobudol účinnosť 1. januára 2018. V zákone sú zahrnuté ustanovenia komplexného zákonného rámca s cieľom podporiť urovnávanie sporov prostredníctvom mediácie ako alternatívy k súdnemu konaniu. Cieľom uvedeného zákona je podporiť mediáciu ako prijateľnú, účinnú a efektívnu alternatívu k súdnemu konaniu, ktorou sa znížia náklady na právne zastupovanie, urýchli sa urovnávanie sporov, zníži sa stres a zmiernia sa negatívne emócie, ktoré často sprievádzajú súdne konania.

V uvedenom zákone:

sú stanovené všeobecné zásady na vykonávanie mediácie kvalifikovanými mediátormi – odseky 6 až 8,
sa poskytujú úvodné informácie ku kódexu postupov na vykonávanie mediácie kvalifikovanými mediátormi – odsek 9,
sa stanovuje, že komunikácia medzi stranami počas mediácie je dôverná – odsek 10,
sa stanovuje možnosť zriadiť v budúcnosti mediačnú radu s cieľom vykonávať dohľad nad rozvojom príslušného sektora – odsek 12,
sa zavádza povinnosť právnych zástupcov (*solicitor*) a obhajcov (*barrister*) v rámci poradenstva nabádať strany sporu, aby ako prostriedok na urovanie sporu využili mediáciu – odseky 14 a 15,
sa stanovuje, že súd z vlastnej iniciatívy alebo na základe iniciatívy strán môže vyzvať strany, aby zväzili mediáciu ako prostriedok na urovanie sporu – odsek 16,
sa stanovuje účinok mediácie na premlčaciu lehotu – odsek 18,
sa uvádza, že pri určovaní nákladov v súvislosti s konaním podľa odseku 16 uvedeného zákona súd môže, pokiaľ to považuje za primerané, zohľadniť to, že strana konania bez uvedenia opodstatnených dôvodov odmietla zväziť alebo nezávážila využitie mediácie, alebo to, že strana konania, ktorú súd v zmysle odseku 16 vyzval zúčastniť sa na mediácii, tak bez uvedenia opodstatnených dôvodov odmietla urobiť alebo tak neurobila – odseky 20 a 21.
Do rozsahu uvedeného zákona sa zahŕňajú všetky občianske súdne konania, ktoré sa môžu začať pred súdom, okrem určitých výnimiek stanovených v odseku 3 uvedeného zákona.

Posledná aktualizácia: 12/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Grécko

Mediácia v manželských veciach

Pojem „mediácia v manželských veciach“ sa vzťahuje na formu mimosúdneho urovnania rodinných sporov (t. j. finančných sporov a sporov týkajúcich sa vlastnických práv medzi manželmi, podobných sporov vyplývajúcich zo spoluzititia alebo vzťahov medzi rodičmi a deťmi a iných rodinných sporov), v ktorých účastníci využijú pomoc, aby spoločne dospeli k navzájom prijateľnému urovnaniu.

I. Inštitúcia *mediácie* (*διαμεσολάβηση*) bola do gréckeho súdneho systému zavedená **zákonom 3898/2010** o mediácii v občianskych a obchodných veciach (vládný vestník, séria I, č. 211/16 - 10 - 2010), ktorým sa vykonala smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008.

Podľa článku 2 zákona 3898/2010 „spory v oblasti súkromného práva možno postúpiť na mediáciu na základe dohody medzi účastníkmi za predpokladu, že o predmete sporu rozhodujú účastníci“, kým v článku 8 tohto zákona sa stanovuje: „1. Účastníci alebo ich zákonní zástupcovia, alebo v prípade právnických osôb ich zástupcovia, sa zúčastňujú mediácie spolu so svojím advokátom. 2. Mediátora určujú účastníci alebo tretia strana, ktorú si zvolia. 3. Postup mediácie stanovuje mediátor so súhlasom účastníkov, ktorí môžu mediáciu kedykoľvek ukončiť. Proces mediácie je dôverný a nevedie sa nijaká zápisnica. V priebehu mediácie môže mediátor komunikovať s jednotlivými účastníkmi a stretávať sa s nimi.“ Po ukončení postupu musí mediátor vypracovať záznam z mediácie (článok 9 zákona 3898/2010), ktorý obsahuje aj dosiahnutú dohodu a ktorý podpíše mediátor, účastníci a ich advokáti. Ak o to požiada aspoň jeden z účastníkov, mediátor musí uložiť záznam aj na podateľni súdu prvého stupňa v danom mieste, čím sa stane vykonateľným.

Mediátor sa odmeňuje hodinovou sadzbou za maximálne 24 hodín, čo zahŕňa aj čas strávený prípravou na mediáciu. Účastníci a mediátor sa môžu dohodnúť aj na inej metóde odmeňovania. Odmenu mediátora hradia účastníci rovnakým dielom, pokiaľ sa nedohodnú inak. Každý účastník znáša náklady na odmenu svojho advokáta. Výška hodinovej mzdy sa stanovuje a preskúmava na základe rozhodnutia ministerstva spravodlivosti, transparentnosti a ľudských práv.

(Pozri <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>.)

II. **Článok 214B(1) Občianskeho súdneho poriadku**, ktorý bol vložený článkom 7 zákona 4055/2012, sa navyše zaviedla inštitúcia *súdnej mediácie* (*δικαστική μεσολάβηση*). Podľa tohto článku sa „spory v oblasti súkromného práva môžu riešiť aj prostredníctvom súdnej mediácie. Súdna mediácia nie je povinná a môže sa uskutočniť pred podaním žaloby alebo v priebehu konania.“ V poslednom pododseku odseku 3 rovnakého článku sa uvádza, že „kedykoľvek z účastníkov môže prostredníctvom advokáta konajúceho v jeho mene predložiť písomnú žiadosť o postúpenie veci sudcovi – mediátorovi.“ V tomto článku sa ďalej píše: „4. Súd, ktorý sa vecou zaoberá, môže kedykoľvek v závislosti od danej veci a s ohľadom na všetky okolnosti vyzvať účastníkov, aby na urovanie svojho sporu využili súdnu mediáciu, a ak s tým účastníci súhlasia, zároveň môže odročiť vypočutie veci na krátke obdobie, ktoré nesmie prekročiť šesť mesiacov. 5. Ak účastníci dosiahnu dohodu, vyhotoví sa záznam z mediácie. Záznam podpíše mediátor, účastníci a ich advokáti a originál sa uloží na podateľni súdu prvého stupňa, na ktorom sa vykonala mediácia. ... Po uložení záznamu z mediácie, v ktorom sa preukazuje, že účastníci konania sa zhodli na existencii nároku, na podateľni súdu prvého stupňa predstavuje tento záznam vykonateľný titul v súlade s článkom 904 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.“

Náklady na súdnu mediáciu patria priamo do rozsahu pôsobnosti zákona o poskytovaní právnej pomoci občanom s nízkymi príjmami (zákon 3226/2004).

Dve dôležité ustanovenia sú nový **článok 116A Občianskeho súdneho poriadku** (vložený článkom 1 ods. 2 zákona 4335/2015), v ktorom sa uvádza, že „počas celého súdneho procesu a vo všetkých konaniach súd nabáda ... na voľbu mediácie ako prostriedku mimosúdneho urovnania sporu“, a **článok 214C Občianskeho súdneho poriadku**, v ktorom sa uvádza, že „súd navrhne, aby účastníci využili mediáciu, ak je to vhodné vzhľadom na okolnosti veci. Ak účastníci návrh súdu prijímajú, vypočutie veci sa odročí na obdobie troch mesiacov. To isté platí aj vtedy, keď sa účastníci sami rozhodnú využiť mediáciu v priebehu konania.“

V Grécku **neexistujú** právne predpisy, ktoré by konkrétne upravovali mediáciu v manželských veciach, takže sa na ňu uplatňujú uvedené všeobecné pravidlá týkajúce sa mediácie a súdnej mediácie.

Páry s odlišnou štátnou príslušnosťou – žijúce spolu v manželstve alebo nemanželskom partnerstve – tvoria dvoj kultúrne rodiny, pričom v prípade rozvodu alebo rozpadu vzťahu sa okrem bežných problémov spojených s rodinnými spormi (ako sú rodičovské práva a povinnosti, opatrovníctvo dieťaťa, kontakt s dieťaťom, výživné na dieťa, majetkové otázky medzi manželmi) môžu v cezhraničných veciach vyskytnúť aj vážnejšie ťažkosti, napríklad únos dieťaťa. Uvedené pravidlá týkajúce sa mediácie a súdnej mediácie možno ľahko uplatniť aj v týchto veciach, lebo sú v súlade s platnými pravidlami podľa článku 7 ods. 2 písm. c) Haagskeho dohovoru z roku 1980 a článku 55 ods. 2 písm. e) nariadenia (ES) č. 2201/2003 (nariadenie „Brusel IIa“).

Posledná aktualizácia: 18/01/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

1. Regulácia mediácie

Mediácia v manželských veciach nie je v Španielsku osobitne regulovaná. Ako občianskoprávna vec je však zahrnutá v [zákone 5/12 zo 6. júla 2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach](#), ktorý vo všeobecnej rovine upravuje mediáciu v uvedených oblastiach.

V článkoch 3 a 27 uvedeného zákona 5/12 sú uvedené osobitné pravidlá mediácie v cezhraničných veciach.

V niektorých autonómnych oblastiach s právomocou v tejto oblasti je mediácia regulovaná podobne ako v celoštátnych právnych predpisoch. Všetky právne predpisy týkajúce sa mediácie na úrovni autonómnej oblasti sú k dispozícii na tejto adrese:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Normativa-y-jurisprudencia/Leyes-Autonomicas/>.

2. Postup mediácie v manželských veciach

Mediácia v manželských veciach je v Španielsku úplne dobrovoľná; okrem iného sa riadi zásadami dôvernosti, rovnosti účastníkov konania a nestrannosti mediátora.

Na účely uľahčenia mediácie v prípadoch zahŕňajúcich okrem iného cezhraničnú mediáciu v manželských veciach v zmysle všeobecných právnych predpisov o mediácii je výslovne povolené vykonávať ju formou videokonferencie alebo inými elektronickými prostriedkami umožňujúcimi prenos zvuku či obrazu. Účastníci konania môžu využiť mediáciu pred začiatkom súdneho konania, počas súdneho konania a dokonca aj po jeho skončení, a to s cieľom zmeniť výsledok alebo uľahčiť výkon súdneho rozhodnutia.

Postup mediácie je pomerne jednoduchý bez ohľadu na to, v ktorej fáze sa uskutočňuje. Účastníci konania oslovia mediátora podľa vlastného výberu alebo mediátora, ktorého určil sudca (v prípade, že už prebieha súdne konanie v rodinných veciach). Na začiatku sa uskutoční informačné stretnutie, na ktorom sa účastníci konania informujú o postupe mediácie a ak obe strany súhlasia s postupom, môže sa začať. Mediátor vedie mediačné stretnutia a všetkým účastníkom umožní, aby predstavili svoje stanoviská a aby sa pokúsili dosiahnuť dohodu. Postup sa končí dohodou, alebo bez dohody so zreteľom na všetky otázky, alebo len niektoré z nich. Výsledok sa zaznamená v správe a v prípade, že bola dosiahnutá dohoda, musí byť predložená justičnému orgánu na schválenie, prípadne ak sa dohoda nevzťahuje na žiadne maloleté deti ani deti so zdravotným postihnutím, správu možno predložiť notárovi, ktorý ju zapíše do zoznamu verejných listín. Potom je vykonateľná.

Ak účastníci konania absolvujú mediáciu pred začiatkom súdneho konania a dospejú k dohode, urýchli to právny proces, pretože účastníci konania využijú zjednodušený postup, v rámci ktorého obe strany predložia dohodu rodinnému súdu (*Juzgado de Familia*), ktorý dohodu schváli, pokiaľ nie je v rozpore s právom alebo so záujmami prípadných maloletých či zdravotne postihnutých detí dotknutého páru ([pozri článok 777 Občianskeho súdneho poriadku](#)). Ak sa súdne konanie začalo bez toho, aby strany využili mediáciu, sudca môže po zohľadnení okolností veci súhlasiť s tým, aby strany začali mediáciu, a rodinný súd ich pošle na bezplatné informačné stretnutie. Ak sa rozhodnú pre mediáciu, súdne konanie sa tým nepozastaví, pokiaľ strany nepožiadajú o prerušenie konania, a ak napokon dôjde k dohode, súd ju schváli. Ak sa však strany nedohodnú alebo nechceli využiť mediáciu, rozsudok bude vynesený vo všetkých bodoch, v ktorých sa strany nedohodli.

Mediácia v manželských veciach nie je možná vtedy, keď sa medzi stranami vedie konanie o rodovo motivovanom násilí.

Informačné stretnutie je bezplatné, ale samotná mediácia však znamená náklady, ktoré budú strany znášať, pokiaľ nemajú nárok na právnu pomoc. Všetky informácie o obsahu a požiadavkách na získanie právnej pomoci sú k dispozícii na adrese:

<https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>.

3. Povolanie mediátora v manželských veciach a prístup k mediátorovi

Mediátor musí mať vysokoškolské vzdelanie alebo vyššiu odbornú prípravu a okrem toho aj osobitnú odbornú prípravu na výkon mediácie, ktorú poskytujú inštitúcie akreditované na ten účel.

Na výkon mediácie v manželských veciach nie je nutné byť registrovaný v žiadnom registri, ale existujú registre, v ktorých sa môžu mediátori zaregistrovať na vnútroštátnej úrovni (register mediátorov a mediačných inštitúcií, ktorého webové sídlo sa uvádza nižšie – Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación), ako aj na úrovni autonómnych oblastí.

Na úrovni autonómnych oblastí vytvorili verejnú mediačnú službu takmer všetky autonómne oblasti. Informácie o tejto službe sa uvádzajú na inštitucionálnych webových sídlach príslušných autonómnych oblastí v časti venovanej mediácii, kde sa viac či menej podrobne vysvetľuje, ako funguje mediačný systém, pričom sú k dispozícii aj informácie o registri mediátorov a ak je tento register vytvorený, uvádza sa aj príslušný odkaz. Na webových sídlach možno spravidla aj vyplniť žiadosť, ktorá sa odosiela špecializovaným agentúram, zriadeným na účely výkonu mediácie.

Ak chcete nájsť mediátora v manželských veciach, musíte si rozmyslieť, či sa má mediácia konať až po začatí konania, alebo nezávisle od neho. Ak bude žiadosť o mediáciu predložená až po začatí konania, príslušný rodinný súd odkáže strany na orgány mediácie v manželských veciach, ktoré mu prislúchajú, ale ak sa mediácia využije pred súdnym konaním či mimo neho, strana si mediátora v manželských veciach bude musieť nájsť sama. Užitočné zdroje informácií:

– Register mediátorov a mediačných inštitúcií na vnútroštátnej úrovni:

<https://www.mjusticia.gob.es/es/ciudadania/registros/mediadores-instituciones>

– Inštitúcie uvedené ministerstvom spravodlivosti:

<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroInstitucion>

– Mediačné služby v jednotlivých provinciách uvedené Generálnou radou súdnej moci (*Consejo General del Poder Judicial*):

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Servicios-de-Mediacion-Intrajudicial/Mediacion-Familiar/>

– Mediačné služby zriadené rôznymi autonómnymi oblasťami. Informácie sa obyčajne uvádzajú aj na inštitucionálnych webových sídlach autonómnych oblastí.

Okrem toho sa viac informácií o postupe mediácie v manželských veciach, uplatniteľných právnych predpisoch, mediačných službách v rôznych autonómnych oblastiach a príslušných formalitách uvádza na webovom sídle Generálnej rady súdnej moci:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>.

Posledná aktualizácia: 05/07/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [fr](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Rodinná mediácia - Francúzsko

Cezhraničná mediácia v rodinných veciach sa presadzuje pomocou medzinárodných a európskych nástrojov spolupráce s cieľom podpory zmierlivého a rýchleho riešenia sporov. Francúzsko v rámci svojho ústredného orgánu zriadilo oddelenie na podporu využívania mediácie v cezhraničných veciach. Je dôležité predstaviť aj vnútroštátne právne predpisy v oblasti mediácie, ktoré sa uplatňujú aj na cezhraničné veci.

Vnútroštátny právny rámec:

Zákom č. 95-125 z 8. februára 1995 a následným dekrétom č. 2012-66 z 22. júla 1996 sa vo Francúzsku zaviedla súdna mediácia. Ktorýkoľvek sudca, ktorý rozhoduje o spore, môže so súhlasom strán určiť mediátora – kvalifikovanú, nestrannú a nezávislú tretiu osobu.

Nariadením č. 2011-1540 zo 16. novembra 2011, ktorým sa transponuje smernica 2008/52/ES z 21. mája 2008, sa zmenil zákon z 8. februára 1995. V tomto zákone sa mediácia vymedzuje ako akýkoľvek štruktúrovaný postup, v ktorom sa dve alebo viaceré strany pokúšajú dosiahnuť zmierlivé riešenie svojho sporu s pomocou tretej osoby. Zákom sa zaviedol spoločný režim vzťahujúci sa na všetky mediácie.

Na vykonávanie mediácie v rodinných veciach existuje štátny diplom vytvorený dekrétom z 2. decembra 2003 ([články R.451-66 a nasledujúce Zákona o sociálnej starostlivosti a o rodine](#)) a výnosmi z 12. februára 2004 a 19. marca 2012. V súčasnosti však tento diplom nie je povinný na to, aby osoba mohla vykonávať činnosti mediátora pre rodinné veci, keďže mediácia nie je regulované povolanie.

Mediácia v rodinných veciach sa môže uskutočniť:

1. ešte pred podaním návrhu na súd: ide o tzv. mediáciu v rodinných veciach na základe dohody; v tomto prípade sa na mediátora obrátia priamo strany;
2. v priebehu súdneho konania: článok 1071 Občianskeho súdneho poriadku, článok 255 a článok 373-2-10 Občianskeho zákonníka; sudca pre rodinné veci (*juge aux affaires familiales*) môže stranám navrhnúť mediačné opatrenie a po získaní ich súhlasu môže určiť mediátora pre rodinné veci, ktorý k opatreniu pristúpi.

Sudca pre rodinné veci môže stranám nariadiť, aby sa stretli s mediátorom pre rodinné veci, ktorý ich informuje o predmete a priebehu mediácie v rodinných veciach.

Dohodu dosiahnutú počas mediácie v rodinných veciach môže schváliť sudca pre rodinné veci (články 1534 a 1565 a nasledujúce Občianskeho súdneho poriadku). Sudca dohodu schváli okrem prípadu, ak dospeje k záveru, že dohodou sa dostatočne nechráni záujem dieťaťa alebo že rodičia nedali súhlas dobrovoľne (článok 373-2-7 ods. 2 Občianskeho zákonníka), alebo na základe všeobecnejšieho dôvodu – že dohoda by mohla byť v rozpore s verejným poriadkom.

Mediácia v rodinných veciach vykonaná prostredníctvom oddelenia pre medzinárodnú mediáciu v rodinných veciach (*Cellule de médiation familiale internationale*) je bezplatná. Platená je, ak strany poveria mediáciou súkromného mediátora. V procese mediácie v rodinných veciach sa predpokladá finančná účasť strán podľa oficiálneho sadzovníka poplatkov, ktorý sa vzťahuje na mediačné služby, a to na základe zásady platby za stretnutie a za osobu, v závislosti od príjmov strán (žiadost' o právnu pomoc alebo žiadost' o rodinné prídavky). Odkaz na platné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku: [tu](#)

(56 Kb) [fr](#)

Odkaz na [informačnú stránku ministerstva spravodlivosti](#) s informáciami o mediácii v rodinných veciach

Odkaz na zoznamy mediátorov: poskytovateľa služieb mediácie v rodinných veciach, ktorý pôsobí najbližšie k vám, môžete vyhľadať v časti s názvom „*médiation familiale*“ (mediácia v rodinných veciach) v záložke „*catégories*“ (kategórie) na tomto webovom sídle: [Justice en région](#) (súdy v regiónoch).

Medzinárodná mediácia v rodinných veciach:

Možnosť medzinárodnej mediácie v rodinných veciach je stanovená v nástrojoch medzinárodnej spolupráce v rodinných veciach (Haagsky dohovor z 25. októbra 1980 a nariadenie Brusel IIa) s cieľom uľahčiť zmierlivé riešenie v záujme návratu dieťaťa v prípade medzinárodného únosu dieťaťa alebo v záujme dohody o výkone práva rodiča navštevovať dieťa.

Osoby, ktoré majú záujem, sa môžu:

1. obrátiť na mediátorov, ktorí vykonávajú svoju činnosť ako slobodné povolanie alebo v rámci združenia: zoznam mediátorov, ktorí sú oprávnení zasahovať v medzinárodných rodinných veciach, je k dispozícii on-line na tejto adrese: <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/sources-listes-des-mediateurs-familiaux-internationaux-26139.html> (alebo kliknite [sem](#)).
2. obrátiť na mediátorov prostredníctvom oddelenia pre medzinárodnú mediáciu v rodinných veciach na francúzskom ministerstve spravodlivosti, pričom toto oddelenie plní funkciu francúzskeho ústredného orgánu pre Haagske dohovory z 25. októbra 1980 a 19. októbra 1996 a nariadenie Brusel IIa. Ústredný orgán ponúkne mediáciu vo veciach v rámci spolupráce, ktoré mu boli predložené, ale podľa situácie môže zakročiť aj vo veciach mimo takejto spolupráce, pokiaľ ide o prípady protiprávneho premiestnenia detí, cezhraničných práv styku a ochrany maloletých v cezhraničných sporoch.

Na to, aby bola možná mediácia, musí mať aspoň jeden rodič pobyt vo Francúzsku a druhý rodič v zahraničí bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. Oddelenie pre mediáciu, na ktoré sa obráti jeden z rodičov so žiadosťou o medzinárodnú mediáciu v rodinných veciach, navrhne mediáciu druhému rodičovi. Takýto postup musí byť **dobrovoľný: v procese medzinárodnej mediácie v rodinných veciach je vylúčený akýkoľvek nátlak**. Mediátori oddelenia pre medzinárodnú mediáciu vykonávajú svoju činnosť nestranne a dôkladne, pričom mediácia podlieha zásade dôvernosti.

Mediácia vykonaná prostredníctvom oddelenia pre medzinárodnú mediáciu v rodinných veciach pod správou ministerstva spravodlivosti je bezplatná.

Žiadost' s priloženými dokumentmi týkajúcimi sa prebiehajúcich alebo ukončených konaní vo Francúzsku alebo v zahraničí sa zasiela poštou na adresu:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Žiadost' sa môže zaslať aj elektronickou poštou na adresu: entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr

Odkaz na webové sídlo francúzskeho ministerstva spravodlivosti (oddelenie pre medzinárodnú mediáciu v rodinných veciach): <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html>.

Posledná aktualizácia: 25/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [hr](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Rodinná mediácia - Chorvátsko

MEDIÁCIA

Dňa 1. novembra 2015 v Chorvátskej republike nadobudol účinnosť nový zákon o rodine (*Obiteljski zakon*) [*Narodne novine* (NN; Úradný vestník Chorvátskej republiky) č. 103/15 a 98/19]. Tvorí ho desať samostatných oddielov, pričom v siedmom oddiele sa reguluje oblasť povinného poradenstva a mediácie v rodinných veciach.

Povinné poradenstvo predstavuje spôsob, ako pomôcť rodinným príslušníkom dosiahnuť dohody týkajúce sa rodinných vzťahov s osobitným zreteľom na ochranu rodinných vzťahov, ktorých súčasťou je dieťa, ako aj na právne dôsledky neúspešnej snahy o dosiahnutie dohody a začatie súdneho konania, v ktorom sa rozhoduje o osobných právach dieťaťa. Povinné poradenstvo vykonáva odborný tím z príslušného vysunutého pracoviska Chorvátskeho inštitútu sociálnej práce (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) podľa miesta trvalého alebo prechodného pobytu dieťaťa alebo miesta posledného spoločného trvalého alebo prechodného pobytu manželov alebo partnerov bez manželského zväzku. Podľa zákona o rodine sa povinné poradenstvo nevykonáva pred začatím vykonávacích a bezpečnostných konaní. Rodinní príslušníci sa zúčastňujú na povinnom poradenstve osobne a bez zástupcu.

Povinné poradenstvo sa vykonáva: 1. pred začatím konania o rozvod manželstva medzi manželmi, ktorí majú spoločné maloleté dieťa, a 2. pred začatím iného súdneho konania o vykonávaní rodičovskej starostlivosti a osobnom vzťahu s dieťaťom. Pred začatím konania o rozvod manželstva sa povinné poradenstvo nevykonáva vo vzťahu k manželovi alebo obom manželom, ktorí: 1. sú zbavení zmluvnej spôsobilosti, ak aj napriek odbornej pomoci nedokážu porozumieť významu a dôsledkom procesu; 2. majú narušený úsudok alebo 3. ktorých trvalý alebo prechodný pobyt nie je známy.

Povinné poradenstvo sa začne žiadosťou jedného z účastníkov, ktorá sa predloží centru sociálneho zabezpečenia v písomnej forme alebo sa zaregistruje ústne. Po prijatí žiadosti o povinné poradenstvo je centrum sociálneho zabezpečenia povinné naplánovať stretnutie a predvolať účastníkov. Odchylna sa môžu naplánovať a vykonať vypočutia účastníkov oddelene, ak sa centrum sociálneho zabezpečenia domnieva, že za daných okolností by spoločné stretnutie nebolo prínosné, alebo ak o to z opodstatnených dôvodov požiada jeden alebo obaja účastníci.

Mediácia v rodinných veciach je proces, na ktorom sa rodinní príslušníci zúčastňujú dobrovoľne. Výnimkou je prvé stretnutie v rámci mediácie v rodinných veciach pred začatím konania o rozvod manželstva, ktoré je povinné.

Mediácia v rodinných veciach je proces, pri ktorom sa účastníci snažia vyriešiť rodinné spory dohodou s pomocou jedného alebo viacerých rodinných mediátorov. Mediátor v rodinných veciach je nestranná osoba, ktorá má špeciálnu odbornú prípravu a je zapísaná v registri mediátorov v rodinných veciach. Hlavným účelom procesu mediácie v rodinných veciach je dosiahnuť plán spoločnej rodičovskej starostlivosti a ďalšie dohody v súvislosti s dieťaťom. Okrem dosiahnutia tohto cieľa sa v procese mediácie v rodinných veciach môžu účastníci dohodnúť aj na ďalších záležitostiach týkajúcich sa majetku a iných otázok. Mediácia v rodinných veciach sa nevykonáva: 1. v prípadoch, keď sa odborný tím centra sociálneho zabezpečenia alebo mediátor v rodinných veciach domnieva, že vzťahom na domáce násilie nie je možná rovnocenná účasť manželov na procese mediácie v rodinných veciach; 2. ak jeden z manželov alebo obaja manželia boli zbavení zmluvnej spôsobilosti a aj napriek odbornej pomoci nedokážu porozumieť významu a právny dôsledkom procesu; 3. ak je úsudok jedného z manželov alebo oboch manželov narušený a 4. ak nie je známy prechodný alebo trvalý pobyt jedného z manželov.

Mediácia v rodinných veciach sa môže uskutočniť bez ohľadu na súdne konanie pred jeho začatím, počas súdneho konania alebo po jeho skončení. Podľa zákona o rodine sa mediácia v rodinných veciach nevykonáva pred začatím vykonávacích a bezpečnostných konaní. Odchylna môže súd počas procesu vykonávania na účely výkonu osobného vzťahu s dieťaťom účastníkom navrhnúť, aby začali mediáciu v rodinných veciach. Preto súd po vypočutí účastníkov a zohľadnení okolností prípadu môže odložiť výkon rozhodnutia na tridsať dní a nariadiť, aby sa s dieťaťom porozprával odborník, alebo navrhnúť účastníkom, aby začali mediáciu v rodinných veciach s cieľom vyriešiť spor dosiahnutím dohody; v prípade potreby môže súd vydať rozhodnutie, v ktorom podrobnejšie určí výkon osobného vzťahu počas pohovoru s odborníkom alebo mediácie v rodinných veciach. Súd však nebude takto postupovať, ak bol pokus o mediáciu v rodinných veciach neúspešný, alebo ak je potrebné vykonať bezodkladné kroky.

Mediátor v rodinných veciach a ostatné osoby zapojené do procesu mediácie v rodinných veciach sú povinné zabezpečiť dôvernosť informácií a údajov, o ktorých sa počas mediácie v rodinných veciach dozvedia, vo vzťahu k tretím osobám, okrem prípadov: 1. keď je informácie potrebné oznámiť na účely uzatvorenia alebo vykonania dohody alebo 2. keď je informácie potrebné oznámiť s cieľom chrániť dieťa v prípade ohrozenia jeho kvality života alebo s cieľom zamedziť riziku vážneho narušenia duševnej a fyzickej integrity niektorej z osôb. Mediátor v rodinných veciach je povinný informovať účastníkov o rozsahu zásady dôvernosti.

Pokiaľ ide o dohodu dosiahnutú počas mediácie v rodinných veciach, v zákone o rodine sa stanovuje, že plán spoločnej rodičovskej starostlivosti alebo iné dohody, ktoré sa dosiahli v procese mediácie v rodinných veciach, musia mať písomnú formu a byť podpísané všetkými účastníkmi a v prípade, že ich súd na návrh účastníkov schválil v nesporovom konaní, budú rovnocenné s vykonateľným dokumentom.

Ak účastníci nedosiahnu dohodu o pláne spoločnej rodičovskej starostlivosti alebo inom spornom rodinnom vzťahu, mediátor v rodinných veciach v správe o pozastavení procesu mediácie v rodinných veciach uvedie, či sa ho obaja účastníci aktívne zúčastňovali. Správa o pozastavení procesu mediácie v rodinných veciach sa doručí účastníkom. Mediátor v rodinných veciach predloží správu o pozastavení mediácie v rodinných veciach súdu, ktorý prerušil konanie z dôvodu vykonávania procesu mediácie v rodinných veciach.

V prípade, že účastníci počas súdneho konania navrhnu na základe konsenzuálnej dohody vyriešiť spor využitím procesu mediácie v rodinných veciach, súd môže prerušiť konanie a v takom prípade stanoví trojmesačnú lehotu, počas ktorej sa účastníci môžu pokúsiť vyriešiť spor v procese mediácie v rodinných veciach. Ak sa súd počas konania domnieva, že by bolo možné dosiahnuť konsenzuálnu dohodu o rodinnom spore, môže takisto účastníkom navrhnúť proces mediácie v rodinných veciach. Ak účastníci súhlasia so začatím procesu mediácie v rodinných veciach, súd preruší konanie a stanoví trojmesačnú lehotu, počas ktorej sa účastníci môžu pokúsiť vyriešiť spor v procese mediácie v rodinných veciach. Ak sa účastníkom počas súdom stanovenej trojmesačnej lehoty na uskutočnenie mediácie v rodinných veciach nepodarí vyriešiť spor prostredníctvom procesu mediácie v rodinných veciach alebo ak účastníci navrhnu pokračovanie v súdnom konaní pred uplynutím uvedenej lehoty, súd pokračuje v súdnom konaní. Pred rozhodnutím o prerušení konania je súd povinný posúdiť, či je prerušenie primerané vzhľadom na potrebu vykonania bezodkladných krokov v prípade, že sa rozhoduje o právach a záujmoch dieťaťa.

Počas mediácie v rodinných veciach je mediátor povinný informovať účastníkov o tom, že sa musia postarať o blaho dieťaťa, a môže umožniť deťom so súhlasom ich rodičov vyjadriť svoj názor v procese mediácie v rodinných veciach.

Mediátor v rodinných veciach, ktorý viedol proces mediácie v rodinných veciach, sa nesmie podieľať na vypracovaní znaleckých posudkov alebo posúdení rodiny, ani sa inak zúčastniť na súdnom konaní, v ktorom sa rozhoduje o spore účastníkov, ktorí sa zúčastnili mediácie v rodinných veciach, okrem prípadov stanovených zákonom.

Ak mediáciu v rodinných veciach vykonávajú mediátori, ktorí sú zamestnancami systému sociálneho zabezpečenia, účastníci za prácu mediátorov v rodinných veciach neplatia. Ak mediátori v rodinných veciach vykonávajú mediáciu v rodinných veciach mimo systému sociálneho zabezpečenia, účastníci znášajú náklady na ich účasť.

Ustanovenia o mediácii sa vhodným spôsobom uplatňujú v procese mediácie v rodinných veciach.

Ďalšie informácie získate v týchto dokumentoch:

Zákon o rodine (NN č. 103/15 a 98/19)

Pravidlá povinného poradenstva (*Pravilnik o obveznom savjetovanju*; NN č. 123/15)

Pravidlá mediácie v rodinných veciach (*Pravilnik o obiteljskoj medijaciji*; NN č. 123/15, 132/15 a 132/17)

Zákon o mediácii (*Zakon o mirenju*; NN č. 18/11)

Posledná aktualizácia: 03/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Rodinná mediácia - Taliansko

Mediácia v rodinných veciach je proces, pre ktorý sa môžu dobrovoľne rozhodnúť manželia alebo partneri v ťažkostiach, aby vyriešili svoje spory s pomocou jedného alebo viacerých mediátorov. Úlohou mediátorov je uľahčiť komunikáciu a pomôcť páru pri riešení emocionálnych, ako aj materiálnych aspektov rozluky (rozdelenie majetku, platenie výživného, užívanie spoločného bydliska atď.). Medzi ich úlohy takisto patrí pomôcť páru dospieť k dohodám, ktoré by čo najviac vyhovovali potrebám všetkých členov rodiny.

Mediácia sa vo všeobecnosti riadi zákonnou vyhláškou č. 28 zo 4. marca 2010, v znení zmien, o „vykonávaní článku 60 zákona č. 69 z 18. júna 2009 týkajúceho sa mediácie na účely urovnávania občianskych a obchodných sporov“.

V tomto zákone sa stanovuje postup mimosúdneho urovnávania sporov, pokiaľ ide o **prevoditeľné práva**. V prípade určitých výslovne uvedených vecí je mediácia **nevyhnutnou podmienkou** pre prípustnosť písomnosti, ktorou sa začalo konanie.

Vo veciach rodinného práva sa predchádzajúca mediácia vyžaduje len pri sporoch týkajúcich sa dohôd súvisiacich s rodinným podnikom (t. j. zmluvy, ktorými **majiteľ podniku** prevádza celý **podnik** alebo jeho časť na jedného alebo viacerých potomkov).

Vo všetkých ostatných rodinných sporoch je mediácia dobrovoľná.

V rámci konaní o určenie starostlivosti o dieťa však súd môže odložiť vynesenie rozsudku, aby sa manželia s pomocou odborníkov mohli pokúsiť o dosiahnutie dohody prostredníctvom mediácie, najmä pokiaľ ide o ochranu morálnych a materiálnych záujmov dieťaťa (detí).

Mediácia môže prebehnúť v **rámci verejných alebo súkromných subjektov**, ktoré sú riadne zapísané v **registri mediačných orgánov** ministerstva spravodlivosti, alebo prostredníctvom týchto subjektov.

Zoznam mediačných orgánov sa nachádza na tomto webovom sídle:

 <https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

Advokáti registrovaní v talianskej komore sú mediátormi na základe práva.

V mnohých obciach sú **mediačné služby v rodinných veciach** dostupné prostredníctvom stredísk rodinného poradenstva, sociálnych služieb alebo miestnych zdravotníckych podnikov.

Ďalším postupom, ktorý je odlišný od mediácie, ale je takisto určený na mimosúdne urovnávanie sporov, je **asistované vyjednávanie**. Asistované vyjednávanie sa riadi zákonnou vyhláškou č. 132 z 12. septembra 2014 upravenou zmenami zákona č. 162 z 10. novembra 2014.

Asistované vyjednávanie sa odvoláva na dohodu (známu ako „dohoda o vyjednávaní“), prostredníctvom ktorej účastníci súhlasia, že budú „spolupracovať v dobrej viere s cieľom urovnať spor zmierom“. Ak má táto dohoda platiť, musí sa vyhotoviť písomne s **pomocou jedného alebo viacerých advokátov** a musí sa týkať prevoditeľných práv.

Na rozdiel od dohôd dosiahnutých prostredníctvom mediácie, dohody dosiahnuté prostredníctvom asistovaného vyjednávania sú **vykonateľné** a umožňujú zápis súdnych hypoték.

Vyjednávanie môže byť podobne ako mediácia záväzné alebo dobrovoľné.

Vo veciach rodinného práva je asistované vyjednávanie vždy dobrovoľné.

Asistované vyjednávanie vo veciach týkajúcich sa rozluky a rozvodu sa riadi právom s cieľom dosiahnuť urovnanie sporu na základe súhlasu s vopred stanovenými podmienkami alebo so zmenou týchto podmienok.

V prípade **párov, ktoré nemajú maloleté deti** (alebo plnoleté deti nespôsobilé na právne úkony), sa dohoda podá prokurátorovi na príslušnom súde, ktorý v prípade, že nezistí nijaké nezrovnalosti, právnym zástupcom oznámi, že urovnaniu nebráni nijaká prekážka.

V prípade **párov s maloletými deťmi** (alebo plnoletými deťmi nespôsobilými na právne úkony) sa dohoda musí do 10 dní odoslať úradu prokurátora na príslušnom súde na overenie toho, že sa ňou zaručia záujmy dieťaťa. Ak je posúdenie priaznivé, prokurátor ho schváli. V opačnom prípade ho pošle predsedovi súdu, ktorý účastníkov predvolá do 30 dní.

Dohoda, ktorá bola takto dosiahnutá a schválená, **má účinky súdnych rozhodnutí o rozluke alebo rozvode a nahrádza** a mení podmienky v nich stanovené.

Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 76 z 20. mája 2016 môžu účastníci použiť asistované vyjednávanie aj v prípade zrušenia **registrovaného partnerstva medzi osobami rovnakého pohlavia**.

Posledná aktualizácia: 21/07/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Cyprus

Na Cypre existuje zákonné mediačné konanie v rodinných veciach, ktoré upravuje zákon o mediácii v rodinných sporoch z roku 2019, zákon č. 62(1)/2019, ktorý nadobudol účinnosť 25. apríla 2019. Na účely uľahčenia vykonávania tohto zákona boli 30. decembra 2022 vydané osobitné predpisy (RAA 507/2022).

Posledná aktualizácia: 02/04/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Lotyšsko

S cieľom uľahčiť uplatňovanie alternatívnych spôsobov riešenia sporov prijala Lotyšská republika zákon o mediácii (*Mediācijas likums* – účinný od 18. júna 2014).

Model mediácie odporúčaný súdom v občianskoprávných konaniach nadobudol účinnosť 1. januára 2015. Sudcom sa ukladá povinnosť ponúknuť účastníkom konania možnosť mediácie na vyriešenie sporu v rôznych štádiách konania (po otvorení veci, pri príprave veci na súdne konanie a na predbežnom vypočutí o veci, ako aj počas súdneho konania, a to až do skončenia preskúmania vo veci samej).

Na podporu mediácie ako spôsobu riešenia sporov sa realizuje viacero projektov:

1. Projekt – Bezplatná mediácia v rodinných sporoch

Rada certifikovaných mediátorov (*Sertificētu mediatoru padome*) začala 1. januára 2017 vykonávať program „Mediácia v rodinných sporoch“, v ktorom pokračuje aj v roku 2023. V rámci tohto programu, ktorý je financovaný zo štátneho rozpočtu, sú fyzické osoby oprávnené na štátnu podporu umožňujúcu absolvovať päť bezplatných stretnutí s certifikovaným mediátorom s cieľom vyriešiť nezhody medzi rodičmi, ktoré sa dotýkajú aj záujmov detí, a najsť spôsoby, ako medzi členmi rodiny zlepšiť vzťahy. V rámci projektu sa poskytuje štátna podpora na prvých päť mediačných stretnutí (každé v trvaní 60 minút) pod vedením certifikovaného mediátora, ktoré sú pre účastníkov konania bezplatné. Ak sa spor po piatich stretnutiach nevyrieši, náklady na ďalšie služby si už hradia účastníci konania. Na posúdenie oprávnenosti osoby je potrebné obrátiť sa na certifikovaného mediátora alebo na Radu certifikovaných mediátorov (*Sertificētu mediatoru padome*). Informácie o projekte sú dotknutým osobám sprístupnené prostredníctvom súdov a sú postúpené miestnym orgánom, poskytovateľom sociálnych služieb, súdom pre rodinné veci atď.

Ak chcete požiadať o službu rodinnej mediácie, obráťte sa na [certifikovaného mediátora zúčastneného na programe, ktorého ste si vybrali](#), alebo ak sa na výbere mediátora nemôžete dohodnúť, obráťte sa na Radu certifikovaných mediátorov zaslaním e-mailu na adresu smp@smp.lv alebo telefonicky na číslo 28050777.

Viac informácií o programe je k dispozícii [tu](#).

2. Poradenstvo

Každý, kto má záujem, môže požiadať Radu certifikovaných mediátorov o poradenstvo v oblasti mediácie a jej uplatňovania zaslaním e-mailu na adresu smp@smp.lv alebo telefonicky na číslo +371 28050777.

Posledná aktualizácia: 05/04/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Litva

V Litve sa mediácia v občianskoprávných sporoch (vrátane rodinnoprávných sporov) upravuje v zákone Litovskej republiky o mediácii (nová verzia tohto zákona nadobudla účinnosť 1. januára 2019). Zákon o mediácii sa uplatňuje na riešenie vnútroštátnych a medzinárodných občianskoprávných sporov a vykonáva sa ním smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach.

Mediácia je postup riešenia občianskoprávných sporov, v rámci ktorého pomáha stranám pri zmierlivom riešení sporu jeden alebo viacerí mediátori (nestranné tretie osoby). Strany môžu využiť túto metódu v prípade sporov, ktoré sa ešte nepredložili súdu (mimosúdna mediácia), ako aj v prípadoch, ktoré už prerokúva súd (súdna mediácia).

Využitie mediácie podlieha písomnej dohode strán sporu. Na použitie mediácie sa môžu strany dohodnúť iba v prípade tých sporov, v ktorých môžu v zmysle právnych predpisov uzavrieť dohodu o urovaní sporu. Mediátora spoločne menujú strany alebo ho môže na ich požiadanie menovať Služba štátom zaručenej právnej pomoci.

S účinnosťou od 1. januára 2019 môžu služby mediácie poskytovať iba osoby, ktoré úspešne vykonali osobitnú skúšku (s niekoľkými výnimkami), splnili ďalšie požiadavky stanovené v zákone (dobré meno, vysokoškolské vzdelanie, ukončenie odbornej prípravy na mediáciu) a sú zapísaní v zozname mediátorov Litovskej republiky. Zoznam mediátorov je zverejnený na webovom sídle Služby štátom zaručenej právnej pomoci (<http://vgtp.lrv.lt>).

Mediátori takisto musia spĺňať normy nestrannosti a profesionality. V závislosti od uzavretej dohody môžu mediátori poskytovať svoje služby za odplatu alebo bezplatne. Strany a mediátori sa môžu dohodnúť na metóde a postupe riešenia sporu. Ktorákoľvek zo strán môže od mediácie odstúpiť bez udania dôvodu.

Je dôležité poukázať na skutočnosť, že začatie mediácie vedie k pozastaveniu plynutia premlčacích lehôt. Strany si potom zachovávajú svoje právo obrátiť sa na súd a žiadať o nápravu, aj keď spor nemožno vyriešiť zmierlivo. Ak strany s pomocou mediátora zmierlivo vyriešia spor, uzavrú dohodu o urovaní sporu. Po schválení súdom v zjednodušenom postupe je táto dohoda vykonateľná.

V zákone sa ako jedna zo základných zásad mediácie ustanovuje aj zásada dôvernosti. Znamená to, že ak sa strany nedohodnú inak, musia spolu s mediátormi a správcami služieb mediácie uchovávať všetky informácie súvisiace s mediáciou v tajnosti, s výnimkou informácií potrebných na schválenie alebo vykonanie dohody o urovaní sporu uzavretej počas mediácie a informácií, ktorých neposkytnutie by bolo v rozpore s verejným záujmom. Týmto ustanovením sa zaisťuje, aby sa žiadne informácie poskytnuté v priebehu mediácie okrem uvedených výnimiek nemohli použiť proti strane, ktorá ich poskytla.

V zákone o mediácii sa upravujú podrobnosti povinnej a súdnej mediácie a disciplinárna zodpovednosť mediátorov.

Od 1. januára 2020 bude mediácia v rodinnoprávných sporoch povinná. V prípade, keď výber mediátorov zabezpečuje Služba štátom zaručenej právnej pomoci, sa povinná a súdna mediácia financuje zo štátneho rozpočtu (až do trvania šiestich hodín). Strany si zachovávajú právo vybrať si mediátora, ktorý poskytne služby povinnej mediácie, zo zoznamu mediátorov, ale v tomto prípade si musia za mediáciu zaplatiť samy.

Podľa Občianskeho súdneho poriadku podliehajú osoby, ktoré využili mediáciu, nižším poplatkom na súde.

Informácie o mediácii a súvisiacich právnych predpisoch nájdete na webovom sídle ministerstva spravodlivosti (v litovčine).

<http://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/civiliniu-gincu-taikinamasis-tarpininkavimas-mediacija>

Informácie o mediácii na webovom sídle ministerstva spravodlivosti (v angličtine):

<http://tm.lrv.lt/en/fields-of-activity/mediation>

Posledná aktualizácia: 10/04/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Rodinná mediácia - Luxembursko

Právna úprava

Mediácia v rodinných veciach sa riadi [zákonom z 24. februára 2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach](#) a [nariadením veľkovojsvodstva z 25. júna 2012](#), v ktorom sa stanovuje postup schvaľovania do funkcie súdneho mediátora a mediátora v rodinných veciach, program osobitnej odbornej prípravy v oblasti mediácie a poskytovanie bezplatného informačného stretnutia.

V článku 1251-1 ods. 2 nového Občianskeho súdneho poriadku sa vymenúvajú veci, v ktorých môže sudca navrhnúť stranám „mediáciu v rodinných veciach“. Ide o tieto veci:

rozvod, rozluka, zrušenie registrovaného partnerstva vrátane vysporiadania a rozdelenia spoločného vlastníctva a bezpodielového spoluvlastníctva, vyživovacia povinnosť, príspevok na uspokojovanie potrieb rodiny, povinnosť starostlivosti o deti a výkon rodičovských práv a povinností.

Postup

Strany môžu využiť bežnú mediáciu alebo súdnu mediáciu v rodinných veciach. Bežnú mediáciu môže iniciovať ktorákoľvek zo strán bez ohľadu na predmet sporu pod podmienkou, že sa uplatní článok 1251-22 ods. 2 nového Občianskeho súdneho poriadku, a mimo akéhokoľvek súdneho alebo rozhodcovského konania. Podmienky organizácie postupu mediácie sú stanovené v písomnej dohode podpísanej stranami a mediátorom. S požiadavkou o bežnú mediáciu sa strany môžu obrátiť buď na mediátora schváleného ministrom spravodlivosti, alebo na neschváleného mediátora.

Keď je sudcovi predložený spor týkajúci sa niektorej zo záležitostí uvedených vo vyššie spomenutom článku 1251-1 ods. 2 nového Občianskeho súdneho poriadku, môže stranám navrhnúť možnosť mediácie v rodinných veciach. Sudca nariadi bezplatné informačné stretnutie so schváleným mediátorom alebo s mediátorom oslobodeným od schválenia v Luxembursku za predpokladu, že sú splnené požiadavky, ktoré sú rovnocenné alebo v zásade porovnateľné s požiadavkami v inom členskom štáte Európskej únie v súlade s článkom 1251-3 ods. 1 tretím pododsekom nového Občianskeho súdneho poriadku. Ďalšie stretnutia stoja 57 EUR (suma stanovená nariadením veľkovojsvodstva). Sudca určí trvanie mediácie, ktoré nesmie presiahnuť tri mesiace a po vzájomnej dohode strán sa môže predĺžiť. Fyzické osoby, ktoré nedisponujú dostatočnými finančnými prostriedkami, môžu získať finančnú pomoc na celý postup súdnej mediácie v rodinných veciach.

Je dôležité poznamenať, že mediačné dohody majú rovnakú dôkaznú silu ako súdne rozhodnutia. Podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach sú tieto mediačné dohody, či už boli uzavreté v zahraničí, alebo na vnútroštátnej úrovni, vykonateľné v rámci Európskej únie. Úplným alebo čiastočným úradným schválením dohody predsedom okresného súdu sa dohoda stáva vykonateľnou. Pokiaľ ide o mediáciu v rodinných veciach, overí sudca okrem súladu dohody s verejným poriadkom aj to, či dohoda nie je v rozpore so záujmom detí, či spor možno vyriešiť prostredníctvom mediácie a či bol príslušný mediátor na tento účel schválený ministrom spravodlivosti.

Užitočné odkazy:

 [Zoznam schválených mediátorov](#)

 [Ministerstvo spravodlivosti](#) (všeobecné informácie o mediácii v občianskych a obchodných veciach)

Posledná aktualizácia: 09/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Maďarsko

Navštívte webové stránky venované mediácii v členských štátoch, keďže obsahujú informácie o mediácii, ktorá je dostupná v rodinných veciach.

Posledná aktualizácia: 15/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Malta

Právo upravujúce mediáciu

Uplatniteľným právom na Malte je kapitola 474, a to [zákon o mediácii](#).

Čo je mediácia?

Ak sú partneri vo vzájomnom spore týkajúcom sa rodinných záležitostí, môžu požiadať o pomoc mediátora s cieľom dosiahnuť mimosúdne urovanie bez začatia formálneho konania na súde. Podľa maltského práva je mediácia povinný krok, ktorý musia partneri absolvovať pred začatím konania o rozluke pred občianskoprávnym súdom (úsek rodiny).

Kto je mediátor a aká je jeho úloha?

Úlohou mediátora je pomôcť stranám dosiahnuť mimosúdne urovanie. Je to nestranná a nezávislá osoba vymenovaná súdom. V niektorých prípadoch si strany samy vyberú mediátora za poplatok. Všetci mediátori majú odbornú kvalifikáciu na vykonávanie svojej činnosti. Väčšina z nich vykonáva aj činnosť rodinných terapeutov, sociálnych pracovníkov alebo právnikov.

Ak strany predložia svoju vec súdu, mediátor nemôže nikdy na súde podávať svedectvo o veciach, ktoré boli povedané počas mediačného konania.

Kto môže požiadať o mediáciu?

Mediácia sa môže využiť v týchto prípadoch:

pri rozluke alebo rozvode (za predpokladu, že v prípade rozvodu manželia žili oddelene najmenej štyri roky),

pri poberaní výživného od manželského partnera,

pri úprave otázok týkajúcich sa dieťaťa narodeného mimo manželstva, napríklad opatrovníctva, práv navštevovania a platenia výživného,

pri zmene zmluvy o rozluke alebo rozvode,

pri zmene zmluvy, ktorou sa upravuje opatrovnictvo dieťaťa, práva navštevovania alebo platenie výživného.

Aby mohol jednotlivec žiadať o mediáciu, nemusí byť ženatý (vydatá).

Ako sa mediálne konanie začína a z čoho pozostáva?

Aby sa mohla začať mediácia, zainteresované strany musia podať list adresovaný tajomníkovi súdu so žiadosťou o povolenie začať mediálne konanie. List musí obsahovať mená a adresy oboch strán a aspoň číslo preukazu totožnosti osoby podávajúcej takýto list. Aby bol list platný, nemusí obsahovať podpis právnik. List sa podá na podateľni súdu pre záležitosti rodiny a tento postup je úplne bezplatný.

Mediácia sa môže začať aj oznámením, tento postup sa však používa v prípade, keď sa obe zainteresované strany už zhodujú na väčšine právnych vecí.

Oznámenie obsahuje rovnaké podrobné údaje ako list, s tým rozdielom, že strany pripoja aj zmluvu navrhnutú ich právnikmi alebo spoločným notárom.

Oznámenie musia podpísať obe strany spoločne so svojim notárom alebo obaja ich právnik a notár.

Po podaní listu je vymenovaný mediátor zo zoznamu vypracovaného súdom. Mediátora si môžu súkromne vybrať aj samotné strany na základe dohody.

Mediátor pošle stranám list s konkrétnym dátumom, kedy majú prísť na súd. Stretnutia sa konajú v súkromnej miestnosti iba s mediátorom, a ak si to strany želajú, aj s právnikmi oboch strán. Prítomnosť právnik pri mediácii sa nevyžaduje.

Mediátor preskúma so stranami možnosť dosiahnutia zmiery. Ak sa mediátor domnieva, že existuje nádej na pokračovanie manželstva alebo vzťahu partnerov, môže ich odkázať na poradenské služby, a mediáciu pozastaviť. Ak sa obe strany domnievajú, že manželstvo alebo vzťah nemôže ďalej fungovať, mediátor sa pokúsi stranám pomôcť, aby dosiahli dohodu o svojich deťoch a majetku.

Ak sa stranám podarí dosiahnuť dohodu, mediátor vypracuje a prečíta návrh zmluvy, a ak sú obe strany spokojné s jej obsahom, mediátor formálne predloží zmluvu v registri, aby sa s ňou mohol oboznámiť sudca. Ak sudca zmluvu schváli, strany môžu ísť za notárom, ktorý zmluvu zverejní a urobí ju oficiálnou.

Ak strany nie sú schopné sa dohodnúť, mediácia sa ukončí a strany môžu predložiť svoju vec súdu. Strany musia začať konanie pred občianskoprávnym súdom (úsek rodiny) do dvoch mesiacov od ukončenia mediácie. V prípade, že to nestihnú urobiť v uvedenej lehote, partneri budú musieť nanovo začať konanie prostredníctvom mediácie.

Čo ak jedna zo strán žije v cudzine?

Cezhraničný spor je taký, pri ktorom jedna zo strán má miesto bydliska alebo obvyklý pobyt na Malte a druhá strana má miesto bydliska alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte v čase, keď:

sa strany dohodli na použitie mediácie po tom, čo spor vznikol,

mediáciu nariadil súd,

z vnútroštátneho práva vyplynie povinnosť použiť mediáciu alebo

v prípadoch, keď súd vydal rozhodnutie alebo príkaz, od dátumu vydania takéhoto rozhodnutia alebo príkazu.

V takom prípade osoba s miestom bydliska alebo obvyklým pobytom v cudzine buď pricestuje na Maltu, alebo splnomocní svojho právnik na Malte, aby ju zastupoval, a potom pricestuje na Maltu už iba podpísať zmluvu o rozluke. Na druhej strane, ak osoba s miestom bydliska alebo obvyklým pobytom na Malte nevie, kde má jej partner bydlisko (napríklad ak odišiel z Malty alebo opustil svojho partnera), musí predložiť mediálny list, v ktorom túto skutočnosť uvedie pod prísahou. List sa okamžite uzavrie a uvedený jednotlivec začne súdny prípad proti opatrovníkovi, ktorých neprítomnému účastníkovi ustanoví súd.

Posledná aktualizácia: 11/01/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila

Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Holandsko

V rámci mediácie riešia účastníci svoje spory spoločne pod vedením nezávislého mediátora. Mediácia sa v zásade uplatňuje v občianskom práve a vo verejnom práve. Táto forma mimosúdneho riešenia sporov má viaceré výhody. Spor sa totiž urovná rýchlejšie než v prípade obrátenia sa na súd. Mediácia je navyše v mnohých prípadoch menej nákladná. Okrem toho prispieva k zachovaniu vzťahu medzi účastníkmi. Účastníci hľadajú riešenie dobrovoľne.

Federácia mediátorov Holandska (*Mediatorsfederatie Nederland*)

V Holandsku existujú rôzne registre mediátorov. [Federácia mediátorov Holandska \(*Mediatorsfederatie Nederland* – MfN\)](#) vedie [register mediátorov \(*Register van Mediators*, predtým *NMI-register*\)](#). MfN je federácia, v ktorej sú zastúpené hlavné združenia mediátorov Holandska. V registri MfN sú uvedení len mediátori, ktorí spĺňajú starostlivo zvážené kritériá kvality. Holandské orgány používajú normy MfN ako základ pre register mediátorov menovaných z úradnej moci [register Rady pre právnu pomoc \(*Raad voor Rechtsbijstand*\)](#). Na webovom sídle MfN nájdete aj nezávislé informácie o mediácii a mediátoroch v Holandsku.

Medzinárodný register ADR

Okrem toho existuje aj [medzinárodný register ADR](#). Webové sídlo tohto registra umožňuje vyhľadávanie mediátorov a obsahuje aj informácie o témach súvisiacich s mediáciou.

Informácie o mediácii

Holandsko má okrem iného zavedenú iniciatívu s názvom „[mimosúdna mediácia](#)“ (*Mediation naast rechtspraak*). Tá umožňuje súdu (okresnému alebo odvolaciemu súdu), na ktorom prebieha konanie, aby upozornil dotknuté osoby na možnosť využiť mediáciu. Súd môže účastníkom odporučiť aj rodičovské vyšetrenie, ktoré súbežne s mediáciou takisto umožňuje hľadať možné riešenie problému.

Ďalšie orgány, od ktorých možno získať informácie o mediácii, sú [Asistenčná právna služba \(*Juridisch Loket*\)](#) a [Rada pre právnu pomoc \(*Raad voor Rechtsbijstand*\)](#).

Za určitých okolností je možné dosiahnuť (čiastočné) vrátenie nákladov na mediáciu. Ak chcete získať viac informácií o dotovanej mediácii, kliknite [sem](#).

Súvisiace odkazy

[Federácia mediátorov Holandska](#)

[Medzinárodný register ADR](#)

[Justícia – Mimosúdna mediácia](#)

[Asistenčná právna služba](#)

[Právna pomoc](#)

[Rada pre právnu pomoc](#)

Posledná aktualizácia: 09/02/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila

Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré

tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Rakúsko

V rakúskych súdnych konaniach v rodinných veciach sa má súd usilovať o dosiahnutie konsenzuálneho riešenia. Na tento účel môže takisto nariadiť vstupný rozhovor o mediácii alebo odporučiť mediáciu (§ 107 ods. 3 bod 2 zákona o nesporových konaniach – *Außerstreitgesetz*). Binárne tímy mediátorov síce spĺňajú požiadavky na mediáciu v manželských veciach v Rakúsku, ale musia byť zostavené *ad hoc* Spolkovým ministerstvom spravodlivosti (*Bundesministerium für Justiz*) ako ústredným orgánom a súkromnými združeniami mediátorov.

Posledná aktualizácia: 05/06/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Rodinná mediácia - Poľsko

Mediačné konanie v rodinných veciach, veciach rozvodu a rozluky

Mediačné konanie je dobrovoľná, dôverná forma riešenia sporov, pri ktorej sa účastníci konfliktu alebo sporu sami snažia dosiahnuť dohodu za pomoci neutrálneho a nestranného mediátora. O záležitostiach, o ktorých sa diskutuje počas mediácie, rozhodujú účastníci. Zležitosti, ktoré možno takto riešiť, sa môžu týkať: obnovenia manželského spoluzitia, stanovenia podmienok rozluky, foriem rodičovských práv a povinností, kontaktu s deťmi, uspokojovania potrieb rodiny, výživného na dieťa a podpory dieťaťa, ako aj majetkových otázok a otázok bývania. Prostredníctvom mediačného urovnania sa môže riešiť aj otázka vydania pasu, výberu vzdelania dieťaťa, kontaktu s príslušníkmi širšej rodiny a/alebo správy majetku dieťaťa.

Výhody mediácie

- Mediácia pomáha znížiť úroveň negatívnych emócií a pochopiť vlastné potreby a potreby druhého účastníka, čím sa zníži psychologická záťaž spojená s konfliktom.

Ako sa vec postúpi na mediáciu?

- Mediáciu možno vykonať pred tým, ako sa vec dostane na súd, alebo až po začatí konania na základe rozhodnutia súdu.
- Mediácia v každom prípade podlieha súhlasu účastníkov.
- Každý účastník môže požiadať o mediáciu v ktorejkoľvek fáze súdneho konania.

Kto rozhoduje o voľbe mediátora?

- Mediátora vyberú spoločne účastníci alebo ho určí súd, a to v prvom rade zo zoznamu stálych mediátorov.

Ako dlho môže mediácia trvať?

- Mediačné konanie, ktoré sa začalo rozhodnutím súdu, by nemalo trvať dlhšie ako tri mesiace, ale možno ho predĺžiť na základe spoločnej žiadosti alebo z akéhokoľvek iného oprávneného dôvodu, ak to uľahčí urovanie.

Proces mediácie

- Mediátor po prijatí rozhodnutia súdu osloví účastníkov s cieľom stanoviť dátum a miesto stretnutia.
- Mediátor účastníkom vysvetlí pravidlá a priebeh mediačného konania a spýta sa ich, či s mediáciou súhlasia.
- Mediácia je diskusia medzi účastníkmi v prítomnosti mediátora. Môžu sa uskutočniť aj samostatné stretnutia medzi mediátorom a ktorýmkoľvek z účastníkov.
- Účastníci sa môžu rozhodnúť nezúčastniť sa na mediácii.
- Mediácia je dôverná. Mediátor nesmie poskytnúť podrobnosti o mediácii tretím stranám. Zápisnica z mediácie neobsahuje nijaké úsudky ani stanoviská účastníkov.
- Mediátor nesmie pôsobiť ako svedok v súvislosti so skutočnosťami, ktoré sa dozvedel v rámci vykonávania mediácie, pokiaľ ho účastníci nezbavia povinnosti mlčanlivosti.

Aké sú možné výsledky mediácie?

- Mediácia môže viesť k navzájom prijateľnému urovnaniu, ktoré podpíšu účastníci.
- Vo veciach rozvodu alebo rozluky môže mediácia viesť k obnoveniu manželského spoluzitia a/alebo k dohode medzi manželmi, prípadne k prijatiu spoločných právnych stanovísk. Tie predstavujú základ vyriešenia veci súdom.
- Mediátor doručí účastníkom kópiu zápisnice.
- Mediátor predloží zápisnicu a prípadné dosiahnuté urovanie súdu.
- Mediačné urovanie schválené súdom má rovnakú právoplatnosť ako súdne urovanie a konanie sa ním končí.
- Súd zamietne urovanie, ak je v rozpore so zákonom alebo zásadami života v spoločenstve, ak je jeho účelom obísť zákon, ak je zmätočné alebo rozporuplné.
- Ak urovanie, ktoré bolo vyhlásené za vykonateľné, v skutočnosti nebolo vykonané, možno ho postúpiť súdnemu vykonávateľovi určenému súdom.
- Ak sa nedosiahlo urovanie, účastníci si môžu uplatniť svoje práva v súdnom konaní.

Aké sú náklady na mediáciu?

Náklady na mediáciu znášajú účastníci. Každý účastník zvyčajne uhradí polovicu nákladov, pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak.

Účastník môže požiadať o oslobodenie od nákladov na mediáciu.

Bez ohľadu na výsledok veci môže súd nariadiť účastníkov uhradiť náklady vyplývajúce zo zjavne neodôvodneného odmietnutia zúčastniť sa na mediácii.

Ak sa urovanie dosiahne pred začatím vypočutia na súde, účastníkovi sa nahradí 100 % súdnych trov.

Ak sa urovanie dosiahne za pomoci mediátora v neskoršej fáze konania (po začatí vypočutia na súde), nahradí sa 75 % súdnych trov.

Ak sa účastníci konania vo veci rozvodu alebo rozluky zmieria pred súdom prvého stupňa a stiahnu žalobu, nahradí sa 100 % súdnych trov zaplatených pri podaní žaloby na súde. Ak sa účastníci zmierili pred skončením konania pred súdom druhého stupňa, nahradí sa 50 % trov zaplatených pri odvolaní.

V prípade mimosúdnej mediácie odmenu mediátora stanoví mediačné centrum, prípadne sa na nej dohodnú účastníci s mediátorom pred začatím mediácie.

Posledná aktualizácia: 23/09/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré

tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Portugalsko

MEDIÁCIA V RODINNÝCH VECIACH V PORTUGALSKU

Dobrovoľná účasť a potreba schválenia dohody súdom alebo matričným úradníkom

V Portugalsku je mediácia dobrovoľná. Strany sporu v rodinných veciach týkajúcich sa detí alebo manželov môžu na základe vzájomnej dohody využiť verejnú alebo súkromnú mediáciu v rodinných veciach. Účastníkov môže na mediáciu odkázať aj súd, ale nemôže ju nariadiť bez ich súhlasu.

Mediáciu v rodinných veciach možno využiť pred podaním žaloby na súde alebo úrade občianskeho registra (*Conservatória do Registo Civil*), prípadne v priebehu konania. V **každom prípade musí dohodu v rodinných veciach schváliť súd alebo matričný úradník, aby bola vykonateľná**. Na medičných stretnutiach sa môžu zúčastňovať aj (prípadní) zástupcovia strán sporu a v praxi to niekedy aj robia. Všeobecné zásady platné pre mediáciu sa stanovujú v zákone č. 29/2013 z 19. apríla 2013.

Mediácia v súdnych konaniach

Ak účastníci využijú **mediáciu v rodinných veciach pred podaním žaloby** a ak dosiahnu dohodu, mali by **požiadat' úrad občianskeho registra, ktorý si vyberú, o jej schválenie**. Tieto dohody sa môžu týkať manželských záležitostí (napr. rozvodu, vyplácania výživného medzi manželmi, domácnosti manželov, používania priezviska bývalého manžela) a záležitostí súvisiacich s deťmi (napr. dohody o rodičovských právach a povinnostiach pripojenej k dohode o rozvode alebo dohody o vyplácaní výživného na dospelých potomkov). Pokiaľ sa dohoda týka rodičovských práv a povinností v súvislosti s maloletými deťmi, pred jej schválením úradom registra k nej vydá stanovisko úradu prokurátora (*Ministério Público*).

Ak sa mediácia v rodinných veciach uskutoční pred podaním žaloby na súd s **jediným cieľom dohodnúť sa na rodičovských právach a povinnostiach v súvislosti s maloletými deťmi** (bez pripojenej dohody o rozvode alebo rozluke), strany sporu budú musieť požiadať príslušný súd o schválenie dohody.

Ak sa **mediácia v rodinných veciach uskutoční v priebehu súdneho konania**, bude prebiehať takto:

V súdnych konaniach týkajúcich sa rodičovských práv a povinností (napr. opatrovníckeho práva, návštev, výživného na maloleté deti) existuje špecializované technické vypočutie a fáza mediácie. Ak strany po predvolaní na stretnutie sudcom nedosiahnu dohodu, sudca odročí rozhovory na obdobie dvoch až troch mesiacov a odkáže strany sporu na niektorý z týchto alternatívnych mechanizmov: mediáciu, pokiaľ strany sporu súhlasia alebo o ňu žiadajú, alebo špecializované technické vypočutie, ktoré majú vykonať služby technickej podpory súdu. Po uplynutí obdobia odročenia sa rozhovory obnovia, a ak sa jednou z uvedených metód podarilo dosiahnuť dohodu, sudca ju zväží a schváli. Ak sa dohoda nedosiahla, vec sa postúpi do fázy súdneho konania.

Vo všetkých občianskoprávných konaniach vrátane konaní týkajúcich sa manželov (napr. v súvislosti s rozvodom a rozlukou, vyplácaním výživného medzi manželmi a bývalými manželmi, priznaním domácnosti manželov, ak nebola predtým dosiahnutá dohoda) sa spravidla uplatňuje článok 273 Občianskeho súdneho poriadku (*Código de Processo Civil*), ktorý súdu umožňuje pozastaviť konanie a postúpiť vec do fázy mediácie, pokiaľ proti tomu ani jeden z účastníkov nenamieta.

V súlade s článkom 272 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku môžu strany sporu na základe vzájomnej dohody požiadať aj o pozastavenie konania na tri mesiace a v tom čase podstúpiť mediáciu z vlastného podnetu.

Ak sa v uvedených prípadoch v priebehu konania **dosiahne dohoda** prostredníctvom mediácie, účastníci musia **požiadat' súd o jej schválenie**.

Žaloby týkajúce sa rodinných vecí, ktoré patria do právomoci matričného úradníka, musia byť podané s predchádzajúcim súhlasom oboch strán sporu, inak budú patriť do právomoci súdov. Z tohto dôvodu môže byť vhodné absolvovať pred začatím konania mediáciu z podnetu účastníkov. V článku 14 ods. 3 zákonného dekrétu č. 272/2001 z 13. októbra 2001 sa stanovuje, že po začatí konania na úrade občianskeho registra by mal matričný úradník informovať manželov, ktorí sa chcú rozvieť, o existencii medičných služieb. Toto ustanovenie umožňuje stranám sporu, aby v priebehu konania o rozvod manželstva dohodou na úrade občianskeho registra využili mediáciu na zmierenie manželov alebo prehodnotenie dohody o rodičovských právach a povinnostiach, ktorá je pripojená k dohode o rozvode, ak existuje návrh prokuratúry v tomto zmysle.

Výber verejného alebo súkromného mediátora, trvanie mediácie a náklady na ňu

Vo všeobecnosti môže v súlade s článkom 272 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku mediácia v rodinných veciach trvať **maximálne tri mesiace**. Len vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch môže mediácia toto obdobie presiahnuť.

Ak účastníci využijú **súkromnú mediáciu**, musia uhradiť trovy mediátora. Táto suma, pravidlá a harmonogram mediácie sa stanovujú v protokole mediácie, ktorý podpíšu účastníci a mediátor na začiatku mediácie. Ministerstvo spravodlivosti vedie [zoznam](#) verejných a súkromných mediátorov, z ktorého si strany sporu môžu vybrať súkromného mediátora.

Ak chcú strany sporu využiť **verejnú mediáciu**, mali by sa obrátiť na [Úrad pre alternatívne riešenie sporov](#) (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) Generálneho riaditeľstva pre justičnú politiku (*Direcção Geral da Política de Justiça*) a požiadať o určenie predmedičného stretnutia. Toto stretnutie si možno rezervovať telefonicky (+351 808262000) alebo pomocou [online tlačiva](#). Na verejnom predmedičnom stretnutí strany sporu a mediátor podpíšu protokol o mediácii. Stanoví sa časový harmonogram, naplánujú sa stretnutia a vysvetlia sa procesné pravidlá.

Cena verejnej mediácie v rodinných veciach je 50 EUR pre každého účastníka bez ohľadu na počet naplánovaných stretnutí. Tento poplatok 50 EUR zaplatí každý účastník na začiatku verejnej mediácie. Trovy mediátorov pracujúcich vo verejnom systéme strany sporu neuhrádzajú. Uhrádza ich Generálne riaditeľstvo pre justičnú politiku podľa zákonného harmonogramu.

Stretnutia v rámci verejnej mediácie sa môžu uskutočniť v priestoroch Generálneho riaditeľstva pre politiku spravodlivosti alebo v priestoroch, ktoré sprístupní obec v mieste bydliska účastníkov.

V prípade verejnej mediácie si účastníci môžu vybrať mediátora zo zoznamu vybraných verejných mediátorov. Ak to neurobia, určí ho Úrad pre alternatívne riešenie sporov Generálneho riaditeľstva pre politiku spravodlivosti spomedzi mediátorov zo zoznamu verejných mediátorov na základe ich poradia a s ohľadom na blízkosť k miestu bydliska účastníkov. Toto určenie sa spravidla vykonáva elektronicky.

Ak majú účastníci nárok na **právnu pomoc**, môže zahŕňať aj náklady na mediáciu.

Cezhraničná mediácia a spoločná mediácia

V prípade **cezhraničného sporu**, ktorý znemožňuje osobné stretnutia, sa môže mediácia vykonať prostredníctvom videokonferencie.

V Portugalsku sa môžu **mediátori z iných členských štátov** zaregistrovať do zoznamu mediátorov v rodinných veciach, ktorý zostavuje ministerstvo spravodlivosti (a obsahuje verejných aj súkromných mediátorov), pričom ich možno vybrať aj do zoznamu verejných mediátorov v rodinných veciach (na základe verejného obstarávania). V oboch prípadoch pre nich budú platiť rovnaké podmienky ako pre vnútroštátnych mediátorov.

V Portugalsku **je povolená spoločná mediácia** v systéme verejnej aj súkromnej mediácie. Spoločná mediácia sa môže uskutočniť na základe voľby účastníkov alebo na návrh mediátora, ak sa domnieva, že to je v danej veci najlepší prístup.

Užitočné odkazy/Platné právne predpisy

Navštívte webové sídlo [DGPJ](#) s odkazmi na:

vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa mediácie: [Zákon č. 29/2013 z 19. apríla 2013 \(zákon o mediácii\)](#),

[zoznam verejných a súkromných mediátorov v rodinných veciach](#),

všeobecné informácie o mediácii v rodinných veciach.

O verejnú mediáciu možno požiadať na telefónnom čísle +351 808262000 alebo prostredníctvom [online tlačiva](#).

Výšku nákladov na verejnú mediáciu môžete zistiť cez tento odkaz:

[Pedir mediação familiar](#) [Justiça.gov.pt \(justica.gov.pt\)](#)

Ceny súkromnej mediácie sa môžu líšiť od cien uvedených pre verejnú mediáciu.

Záverečná poznámka

Informácie uvedené v tomto informačnom prehľade majú všeobecnú povahu, nie sú vyčerpávajúce ani záväzné pre kontaktné miesto, Európsku justičnú sieť pre občianske a obchodné veci, súdy ani žiadne iné osoby. Vždy je nevyhnutné preštudovať platné právne predpisy.

Posledná aktualizácia: 20/12/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Rumunsko

Zákonom č. 192/2006 sa upravuje mediácia a organizácia povolania mediátora, pričom obsahuje všeobecné ustanovenia, ustanovenia o povolaní mediátora (týkajúce sa osvedčenia mediátora, pozastavenia a zákazu vykonávania služby, Rady pre mediáciu, organizácie a vykonávania povolania mediátora, práv a povinností mediátora, zodpovednosti mediátora), ustanovenia o postupe mediácie (týkajúce sa postupu pred uzavretím dohody o mediácii, samotnej dohody o mediácii, procesu mediácie, dokončenia postupu mediácie) a osobitné ustanovenia o rodinných sporoch a trestnoprávných veciach.

Účastníci, ktorí chcú urovnať spor týmto spôsobom, sa môžu zúčastniť na informačnom stretnutí o výhodách mediácie, a to podľa možnosti aj po začatí konania na príslušnom súde. Dôkazom účasti na informačnom stretnutí o výhodách mediácie je informačné osvedčenie vydané mediátorom, ktorý poskytol informácie. Postup informovania o výhodách mediácie môže vykonať sudca, prokurátor, právny poradca, advokát alebo notár, a v takých prípadoch ho osobne osvedčí.

Predmet mediácie nesmie zahŕňať výlučne osobné práva, napríklad práva týkajúce sa postavenia osoby, ani žiadne iné práva, ktoré si účastníci nesmú uplatniť na základe dohody alebo iného aktu.

Mediácia sa vykonáva rovnocenne pre všetky osoby bez ohľadu na rasu, farbu pleti, štátnu príslušnosť, etnický pôvod, jazyk, náboženstvo, rod, názory, politickú príslušnosť, majetok alebo sociálny pôvod.

Mediácia je činnosť verejného záujmu. Mediátor pri výkone povinností nemá rozhodovacie právomoci v súvislosti s obsahom urovnania, ktoré chcú účastníci dosiahnuť, ale môže im pomôcť overiť jeho zákonnosť. Mediácia sa môže uskutočniť medzi dvomi alebo viacerými účastníkmi. Účastníci majú právo slobodne si vybrať mediátora. Mediáciu môže vykonávať jeden mediátor alebo viacero mediátorov. Súdne a rozhodcovské orgány, ako aj akékoľvek iné orgány, ktorým boli zverené súdne funkcie, informujú účastníkov o možnosti a výhodách využitia postupu mediácie a vyzývajú ich, aby použili tento spôsob urovnania sporov.

Účastníci môžu požiadať notára, aby urovanie osvedčil. Dokument vyhotovený notárom, ktorým osvedčil urovanie v dohode o mediácii, je vykonateľný.

Účastníci dohody o mediácii môžu požiadať súd, aby vydal rozhodnutie, ktorým toto urovanie schváli. Príslušným orgánom je buď okresný súd s príslušnosťou v mieste domicilu, pobytu alebo sídla jedného z účastníkov, alebo okresný súd s príslušnosťou v mieste uzavretia dohody o mediácii. Rozhodnutie, ktorým súd schváli urovanie účastníkov, sa vydáva neverejne a je vykonateľné.

Osobitné ustanovenia o rodinných sporoch. Mediáciu možno využiť na urovanie nezhôd medzi manželmi v súvislosti s pokračovaním manželstva, rozdelením manželského majetku, výkonom rodičovských práv, stanovením domicilu detí, príspevkami rodičov na podporu detí alebo inými nezhodami medzi manželmi v súvislosti s ich zákonnými právami. Dohody o mediácii uzavreté medzi účastníkmi vo veciach/sporoch týkajúcich sa výkonu rodičovských práv, príspevkov rodičov na podporu detí alebo stanovenia domicilu detí majú formu súhlasných rozsudkov.

Dohodu manželov o zániku manželstva a urovaní vedľajších záležitostí týkajúcich sa rozvodu predkladajú účastníci súdu s právomocou vydať rozsudok o rozvođe.

Mediátor zabezpečuje, aby výsledok mediácie nebol v rozpore so záujmom dieťaťa, nabáda účastníkov, aby sa v prvom rade zamerali na potreby dieťaťa, a dohliada na to, aby prevzatie výkonu rodičovských práv a povinností alebo skutočný zánik spolužitia alebo rozvod nemali škodlivý vplyv na výchovu a vývoj dieťaťa.

Pred uzavretím dohody o mediácii, prípadne počas tohto postupu mediátor s náležitou starostlivosťou preverí, či vo vzťahu medzi účastníkmi nedochádza k zneužívaniu alebo násiliu a či tento charakter vzťahu môže ovplyvniť mediáciu. Následne rozhodne, či je za týchto okolností urovanie prostredníctvom mediácie vhodnou možnosťou. Ak sa mediátor počas mediácie dozvie o skutočnostiach, ktoré ohrozujú výchovu alebo normálny vývoj dieťaťa alebo výrazne poškodzujú záujem dieťaťa, musí to oznámiť príslušnému orgánu.

Zákon č. 217/2003 o predchádzaní domáceho násilliu a boji proti nemu obsahuje ustanovenia o inštitúciách, ktorým sú zverené povinnosti v oblasti predchádzania domáceho násilliu a boja proti nemu (ktorých povinnosťou je podnecovať účastníkov sporu k využitiu mediácie), zariadeniach venujúcich sa predchádzaniu domáceho násilliu a boju proti nemu (vrátane podporných centier určených pre agresorov, ktoré poskytujú služby poradenstva a mediácie v manželských veciach, s možnosťou využitia mediácie vo veciach týkajúcich sa domáceho násilliu na žiadosť účastníkov), ochrannom príkaze a financovaní v oblasti predchádzania domáceho násilliu a boja proti nemu.

V rámci občianskoprávneho konania sudca odporučí účastníkom, aby svoj spor urovnali priateľsky prostredníctvom mediácie, a v priebehu konania sa snaží dosiahnuť zmierenie účastníkov tým, že im poskytuje potrebné usmernenie.

V sporoch, ktoré môžu byť predmetom postupu mediácie, môže sudca vyzvať účastníkov, aby sa zúčastnili na informačnom stretnutí o výhodách tohto postupu. Ak to sudca vzhľadom na okolnosti veci považuje za nutné, môže účastníkom v ktorejkoľvek fáze súdneho konania odporučiť mediáciu v záujme dosiahnutia priateľského urovnania sporu. Mediácia nie je pre účastníkov povinná.

Ak sudca odporučí mediáciu, účastníci (ak sa ešte nepokúsili urovnať svoj spor prostredníctvom mediácie pred podaním žaloby na súde) sa stretnú s mediátorom, ktorý ich informuje o výhodách mediácie. Po získaní informácií sa účastníci rozhodnú, či súhlasia s urovaním sporu prostredníctvom mediácie.

Ak účastníci dosiahnu zmierenie, sudca rozsudkom schváli ich urovanie.

V prípade rozvodu môže byť k návrhu na rozvod manželstva pripojená dohoda dosiahnutá manželmi prostredníctvom mediácie o zániku manželstva, prípadne o urovaní vedľajších záležitostí týkajúcich sa rozvodu.

Zákon č. 272/2004 o ochrane a presadzovaní práv detí obsahuje ustanovenia o právach detí (týkajúce sa občianskych práv a slobôd, alternatívneho rodinného prostredia a starostlivosti, zdravia a blaha, vzdelania a voľnočasových a kultúrnych aktivít dieťaťa), ustanovenia o osobitnej ochrane detí, ktoré

dočasne alebo trvale nemajú k dispozícii ochranu svojich rodičov (týkajúce sa pestúnskej starostlivosti, núdzovej pestúnskej starostlivosti, špecializovaného dohľadu a monitorovania uplatňovania osobitných ochranných opatrení), ustanovenia o ochrane detí (týkajúce sa utečencov alebo situácie ozbrojeného konfliktu, detí, ktoré sa dopustili trestného činu, ale podľa trestného práva nenesú zodpovednosť, ochrany pred zneužívaním, zanedbaním alebo vykorisťovaním vrátane ekonomického vykorisťovania, ochrany pred užívaním drog a akoukoľvek formou násilia, detí, ktorých rodičia odišli za prácou do zahraničia, a ochrany pred únosom alebo akoukoľvek formou obchodovania s ľuďmi), ustanovenia o inštitúciách a službách, ktorým boli zverené povinnosti v oblasti ochrany dieťaťa na ústrednej alebo miestnej úrovni, súkromných organizáciách a financovaní systému ochrany dieťaťa.

Verejná služba sociálnej starostlivosti má povinnosť prijať nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie včasného odhaľovania rizikových situácií, ktoré môžu viesť k oddeleniu dieťaťa od jeho rodičov, a na predchádzanie zneužívaniu zo strany rodičov a domácejmu násiliu. Každému oddeleniu dieťaťa od jeho rodičov a každému obmedzeniu výkonu rodičovských práv musí predchádzať systematické poskytovanie služieb a dávok stanovených v zákone, pričom osobitný dôraz sa musí klásť na správne informovanie rodičov a poradenstvo, ako aj na poskytnutie terapie a mediácie v rámci systému služieb.

Posledná aktualizácia: 08/08/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Slovinsko

Mediácia sa v Slovinsku upravuje [zákonom o mediácii v občianskych a obchodných veciach](#) [*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah* – ZMCGZ; *Uradni list RS* (Úradný vestník SR), UL RS č. 56/08], pričom podľa jeho článku 2 ods. 1 sa mediácia využíva v manželských veciach týkajúcich sa nárokov, na ktorých sa účastníci môžu slobodne dohodnúť a urovať ich. Okrem toho ešte existuje [zákonom o alternatívnom riešení súdnych sporov](#) (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov* – ZARSS; UL RS č. 97/09 a 40/12 – ZUJF), ktorý sa týka rodinných vzťahov a podľa ktorého súd musí umožniť mediáciu medzi účastníkmi právneho sporu.

V článku 22 ods. 1 zákona ZARSS sa stanovuje, že mediácia v sporoch týkajúcich sa vzťahov medzi rodičmi a deťmi je bezplatná, lebo odmenu mediátora a jeho cestovné náklady v plnej výške hradí súd, nie účastníci. Týka sa to aj vecí, v ktorých sa prostredníctvom mediácie spolu so sporom týkajúcim sa vzťahu medzi rodičmi a deťmi rieši aj majetkový vzťah medzi manželmi.

Podľa článku 2 [pravidiel pre mediátorov v programoch súdu](#) (*Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč*, UL RS č. 22/10 a 35/13) súd, ktorý vedie zoznam mediátorov podľa zákona ZARSS, v súlade s potrebami programu rozhodne o maximálnom počte mediátorov, ktorých možno zapísať do zoznamu pre konkrétnu oblasť. V prípade mediácie v manželských veciach musí súd v súvislosti s počtom mediátorov na zozname zohľadniť skutočnosť, že mediáciu v sporoch týkajúcich sa vzťahov medzi rodičmi a deťmi môžu vykonávať dvaja mediátori, z ktorých jeden musí mať advokátske skúšky a druhý musí preukázať odborné poznatky a skúsenosti v oblasti psychológie alebo inej podobnej oblasti.

Naše právne predpisy neobsahujú inú úpravu mediácie v manželských veciach. V novom rodinnom zákonníku by sa záležitosti týkajúce sa mediácie v manželských veciach mali stanoviť podrobnejšie.

Zoznam mediátorov v jednotlivých oblastiach a na jednotlivých súdoch je dostupný na webových sídlach jednotlivých súdov, ako aj na webovom sídle ministerstva spravodlivosti, ktoré vedie ústredný zoznam mediátorov zapojených do súdnych programov podľa zákona ZARSS.

Súvisiace webové odkazy:

[Všeobecné informácie o mediácii](#) (nemáme samostatný odkaz na mediáciu v manželských veciach)

[Ústredný zoznam mediátorov](#)

Posledná aktualizácia: 23/03/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Slovensko

1. Všeobecné informácie o mediácii

Mediácia v oblasti rodinného práva prebieha v Slovenskej republike len na báze dobrovoľnosti účastníkov mediačného konania, vykonávajú ju mediátori – bez špecializácie na rodinné právo. Súd nie je povinný nariadiť resp., doporučiť mediáciu pre dosiahnutie zmiernosti v prejednávanej veci. Súd môže účastníkom len odporučiť, aby sa pokúsili o zmier mediáciou.

2. Link na zoznam mediátorov na Slovensku

Link na vnútroštátnu internetovú stránku, kde je Zoznam mediátorov je k dispozícii na <http://www.komoramediatorov.sk/>, kde sú evidovaní členovia Slovenskej komory mediátorov, ako i na <https://www.najpravo.sk/>, kde sú uvedení mediátori podľa miesta pôsobnosti podľa jednotlivých krajov, resp. okresov. Úplný zoznam mediátorov, ktorí absolvovali odbornú prípravu pre výkon činnosti mediátora je k dispozícii na stránkach Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky <https://www.justice.gov.sk>.

3. Link na stránku o mediácii v rodinnom práve a mediácii všeobecne

Všeobecné informácie o mediácii sú k dispozícii na stránkach Slovenskej komory mediátorov: <http://www.komoramediatorov.sk/> a tiež na <https://www.najpravo.sk/>.

4. Link na slovenskú právnu úpravu

Špeciálna vnútroštátna právna úprava týkajúca sa mediácie v oblasti rodinného práva doposiaľ prijatá nebola. Mediačné konania v tejto oblasti – ako aj vo všetkých ostatných, kde sa mediácia ako mimosúdna činnosť pre riešenie sporov pripúšťa – prebieha podľa ustanovení [zákona č. 420/2004 Z.z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov](#).

Posledná aktualizácia: 06/05/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Fínsko

Vo Fínsku existujú tri druhy postupov mediácie v manželských veciach: 1. mimosúdna mediácia; 2. súdna mediácia ako nezávislý postup; 3. mediácia ako súčasť vykonávania rozhodnutia týkajúceho sa starostlivosti o dieťa alebo práv styku.

1. Mimosúdna mediácia

Podľa zákona o manželstve (234/1929) by sa spory a právne veci vznikajúce v rodine mali riešiť predovšetkým prostredníctvom rokovaní medzi rodinnými príslušníkmi, ktorí by mali dospieť k dohode. Ak rodinní príslušníci potrebujú pri riešení sporov externú pomoc, môžu požiadať o pomoc mediátorov v manželských veciach, ktorých sprostredkujú obecné rady sociálneho zabezpečenia. Mediátori v manželských veciach pridelení na danú úlohu sú vo väčšine prípadov zamestnanci služieb rozvojového a rodinného poradenstva alebo iných sociálnych služieb. Mediácia v manželských veciach je samostatný postup nezávislý od ostatných služieb sociálneho a rodinného poradenstva, ktorého cieľom je vyriešiť spory medzi zúčastnenými stranami prostredníctvom vzájomnej diskusie a rokovaní. Okrem samosprávnych orgánov poskytujú mediáciu aj cirkevné rodinné poradenské strediská, ako aj iné organizácie a jednotlivci oprávnení vykonávať mediáciu.

Osobitnou úlohou mediátora je zaručiť práva detí v prípadoch rozvodov. Mediátor pomáha rodičom po vzájomnej dohode usporiadať všetky otázky týkajúce sa detí. To okrem iného znamená, že sa dohodnú, či deti zostanú v striedavej výchove oboch rodičov, s kým budú deti bývať, ako sa budú stretávať s druhým rodičom a ako sa budú rodičia podieľať na starostlivosti o svoje deti. Ak rodičia dospejú k dohode, mediátor im pomôže vypracovať zmluvu. Mediátor rodičov požiada, aby dohodu potvrdil aj detský sociálny pracovník s cieľom zabezpečiť jej vykonateľnosť. Potvrdená dohoda je rovnocenná s rozhodnutím súdu.

Mediácia v manželských veciach je dobrovoľná, dôverná a bezplatná. Na služby mediácie v manželských veciach sa môže obrátiť celá rodina, prípadne manželia spoločne alebo samostatne.

2. Súdna mediácia

Súdy môžu vykonávať mediáciu vo veciach týkajúcich sa starostlivosti, bývania, práv styku a finančnej podpory detí (§ 10 zákona o mediácii v občianskych veciach a o potvrdení urovnaní na všeobecných súdoch, 394/2011). Mediácia predstavuje samostatný postup nezávislý od súdneho konania. Je dobrovoľná, no vyžaduje súhlas obidvoch rodičov. Mediácia je rýchlejšia a lacnejšia ako súdne konanie.

Mediácia sa začína tým, že zúčastnené strany požiadajú súd o mediáciu. Na mediáciu možno postúpiť aj prípad riešený v rámci súdneho konania, ktoré sa už začalo. Mediáciu možno kedykoľvek ukončiť. Mediátorom je sudca, ktorému pomáha odborník, obvykle psychológ alebo sociálny pracovník. Stranám, ktoré sa zúčastňujú na mediácii, môže pomáhať právnik podľa ich vlastného výberu alebo iný asistent. V prípade súdnej mediácie možno požiadať o právnu pomoc zo štátnych fondov na zaplatenie odmeny pre asistenta. V rámci súdnej mediácie musia byť zaručené záujmy detí. Súd pri rozhodovaní o tom, či možno dohodu potvrdiť, musí zohľadniť zákon o starostlivosti o dieťa a o práve styku (361/1983) a zákon o výživnom na deti (704/1975). Potvrdená dohoda je rovnocenná s rozhodnutím súdu. Ak dohodu nemožno dosiahnuť, súd prípad uzavrie. Ak bol prípad postúpený na mediáciu zo súdneho konania a mediácia je neúspešná, prípad sa vráti späť na súdne konanie.

3. Mediácia ako súčasť vykonávacieho procesu

Túto formu mediácie možno využiť len v prípade, ak jeden z rodičov už začal vykonávací proces na okresnom súde. V takom prípade už súdne rozhodnutie existuje, ale druhý rodič sa ním neriadi.

Podľa zákona o vykonávaní rozhodnutí o starostlivosti o dieťa a o práve styku (619/1996) súd určí mediátora najmä v prípadoch, keď sa súd usiluje o vykonanie rozhodnutia, ktoré sa týka starostlivosti alebo práva styku. Mediátorom je obvykle psychológ zaoberajúci sa detskou psychológiou, sociálny pracovník zaoberajúci sa ochranou dieťaťa alebo detský sociálny pracovník. Účelom mediácie je uľahčiť spoluprácu rodičov detí alebo iných zúčastnených strán s cieľom zabezpečiť dobré životné podmienky pre deti. Mediátor usporiada stretnutie rodičov a dôverne sa pohovára s dieťaťom (alebo deťmi), aby zistil ich prania a názory, ak je to možné vzhľadom na vek a stupeň rozvoja dieťaťa (alebo detí). Mediátor pre súd pripraví správu o mediácii. Ak mediácia nevedie k dohode rodičov, súd prijme rozhodnutie v danej veci okrem iného aj na základe správy od mediátora.

Informácie o mediátoroch

Organizácia mediácie v manželských veciach patrí do zodpovednosti obecných rád sociálneho zabezpečenia. Kontaktné informácie o obciach: <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Fínska advokátska komora odborne pripravuje právnikov, aby mohli pôsobiť ako mediátori v sporoch v rámci rodinného práva:

<https://asianajaliitto.fi/>

Súdna mediácia patrí do zodpovednosti okresných súdov. Kontaktné informácie o okresných súdoch sa nachádzajú na webovom sídle súdnej správy: <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

Informácie o mediácii

Mediácia na webovom sídle súdnej správy: <https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliittolaki/perheasioidensovittelun.html>

Príručka ministerstva spravodlivosti o súdnej mediácii sporov vo veciach starostlivosti:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Príručka v angličtine: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Národný ústav pre zdravie a sociálne zabezpečenie, Príručka o ochrane dieťaťa, mediácia v manželských veciach:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelun.html>

Postup na riešenie vecí rodinného práva vzájomnou dohodou (od Fínskej advokátskej komory):

<https://asianajaliitto.fi/>

Fínske fórum pre mediáciu:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Vnútroštátne právne predpisy

Samostatné ustanovenia o mediácii v manželských veciach sú uvedené v týchto zákonoch:

Zákon o manželstve (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliittolaki#O1L5>

Zákon o starostlivosti o dieťa a o práve styku (361/1983):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Zákon o vykonávaní rozhodnutí o starostlivosti o dieťa a o práve styku (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Zákon o mediácii v občianskych veciach a o potvrdení urovnaní na všeobecných súdoch (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Posledná aktualizácia: 19/04/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Švédsko

Mediácia v manželských veciach

Vo švédskom práve platí všeobecná zásada, že konsenzuálne riešenia sa považujú za najlepšie pre dieťa. Pravidlá sú teda nastavené tak, že najskôr sa treba pokúsiť presvedčiť rodičov, aby sa dohodli na veciach, ktoré majú vplyv na ich deti.

Na koho sa obrátiť?

Sociálne služby majú osobitnú zodpovednosť a okrem iného musia rodičom ponúknuť zmierenie (*samarbetssamtal*). Cieľom zmierovacieho procesu je pomôcť rodičom dosiahnuť dohodu; pozri viac informácií o [zmierení](#). Ak sa rodičia dohodnú, ich konsenzuálne riešenie možno zapracovať do dohody, ktorú schvaľujú sociálne služby. Súd tiež zodpovedajú za to, že sa najskôr musia snažiť dosiahnuť konsenzuálnu dohodu medzi rodičmi. Ak toto úsilie nie je úspešné, súd môže nariadiť zmierenie alebo mediáciu (*medling*).

V akej oblasti je využitie mediácie prípustné alebo v akej oblasti sa využíva najčastejšie?

Mediácia v manželských veciach pred súdom sa má využívať napríklad v prípade, keď zmierenie nebolo úspešné, ale ešte stále existuje možnosť, že sa rodičia dohodnú o otázkach, ktoré sa týkajú ich detí.

Existujú osobitné predpisy, ktoré treba dodržiavať?

O určení mediátora rozhoduje súd. Pri samotnom rozhodnutí o nariadení mediácie sa nevyžaduje súhlas rodičov, ale pre mediátora môže byť náročné vykonať svoju úlohu, ak rodič aktívne oponuje určeniu mediátora. Mediátor po porade so súdom rozhodne o spôsobe organizácie mediácie. Neexistuje kódex správania pre mediátorov, ani nijaký iný podobný predpis.

Informácie a odborná príprava

Neexistuje národná organizácia, ktorá by sa zameriavala na odbornú prípravu mediátorov.

Aké sú finančné náklady na mediáciu?

Mediátori majú nárok na primeranú odmenu za svoju prácu, čas a výdavky. Túto odmenu platí štát.

Posledná aktualizácia: 25/01/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Anglicko a Wales

Postup rodinnej mediácie

Rodinná mediácia je dobrovoľný postup. Od apríla 2014 však všetci navrhovatelia (nie len poberatelia verejných finančných prostriedkov) v Anglicku a Walese musia zväziť využitie mediácie – s výnimkou prípadov ako je napríklad domáce násilie sa predtým, ako môžu podať návrh na súde, zúčastnia informačného stretnutia, na ktorom posúdia mediáciu. Ak je k tomu potenciálny žalovaný vyzvaný, mal by sa na ňom zúčastniť. Ak navrhovateľ podáva návrh na súd, mal by vo svojom návrhu vyplniť príslušný oddiel, v ktorom preukáže, že je buď oslobodený od účasti na informačnom stretnutí o posúdení mediácie, že sa na informačnom stretnutí o posúdení mediácie zúčastnil a mediácia sa nepovažovala za vhodnú, alebo sa na mediácii zúčastnil a nebola úspešná, alebo nebol schopný vyriešiť všetky problémy.

Ďalšie informačné materiály o rodinnej mediácii sú verejne dostupné na webovom sídle [UK Government](#).

Právna pomoc je naďalej k dispozícii na účely rodinnej mediácie a právneho poradenstva na podporu rodinnej mediácie. Viac informácií o právnej pomoci vrátane toho, či na právnu pomoc máte nárok, nájdete na tomto [webovom sídle](#).

Povolanie rodinného mediátora

Rodinná mediácia je samoregulačné povolanie. Skladá sa z viacerých členských organizácií, ku ktorým sú mediátori pridružení. Tieto členské organizácie zastupuje zastrešujúca organizácia, Rada pre rodinnú mediáciu. Rada pre rodinnú mediáciu bola založená s cieľom zosúladiť normy v oblasti rodinnej mediácie v Anglicku a vo Walese a zastupuje svoje členské organizácie a rodinných mediátorov pri rokovaníach s vládou.

Rodinní mediátori pôsobia v mnohých oblastiach vrátane právnych, terapeutických a sociálnych služieb. Rôzne členské/akreditačné organizácie majú svoje vlastné normy týkajúce sa odbornej prípravy a profesijné normy, ktoré obsahujú požiadavky na odbornú prípravu. Na účely monitorovania a regulácie noriem v oblasti rodinnej mediácie členských organizácií Rady pre rodinnú mediáciu bola zriadená Rada pre normy v oblasti rodinnej mediácie.

Rada pre rodinnú mediáciu je mimovládny orgán a zohráva ústrednú úlohu v rámci jej členských organizácií, ktorými sú mimovládne organizácie/združenia a zakladajúci členovia Rady pre rodinnú mediáciu. Medzi najvýznamnejšie z nich patria:

- [ADR Group](#)
- [Family Mediators Association](#)
- [National Family Mediation](#)
- [College of Mediators](#)
- [Resolution](#)
- [The Law Society](#)

Akreditovaného rodinného mediátora môžete nájsť na webovom sídle [FMC website](#).

Pomocou nástroja [Find a Local Mediator](#) môžete nájsť mediátora vo svojom okolí.

Posledná aktualizácia: 11/02/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Severné Írsko

Postup rodinnej mediácie

Rodinná mediácia je úplne dobrovoľný postup a v Severnom Írsku sa v súčasnosti nevyžaduje, aby sa pred podaním žiadosti na súd uvažovalo o riešení sporu prostredníctvom mediácie. Súdny ju však podporujú a budú nabaďovať k jej využívaniu vo vhodných prípadoch. Hoci zákon neupravuje postup, ktorý sa má uplatňovať, súdy pravdepodobne povolia odročenie v prípadoch, keď sa zdá, že by sa problémy mohli vyriešiť prostredníctvom mediácie. Strany môžu takisto požiadať súd o to, aby sa dohoda dosiahnutá mediáciou stala vykonateľnou, ako keby to bol príkaz súdu.

V niektorých prípadoch sa môže financovať z verejných prostriedkov. Agentúra pre právne služby v Severnom Írsku uhradila časť nákladov na mediáciu z finančných prostriedkov na právnu pomoc a ministerstvo zdravotníctva, sociálnych služieb a verejnej bezpečnosti v súčasnosti poskytujú finančné prostriedky na predsúdnu mediáciu v rodinných sporoch. Ďalšie informácie možno získať na webovom sídle [Family Support Northern Ireland](#).

Povolanie rodinného mediátora

Odborná príprava ani akreditácia nie sú upravené zákonom. Toto povolenie je samoregulačné a požiadavky na kvalifikáciu a prax sa v jednotlivých pridružených profesijných organizáciách líšia. Ďalšie informácie možno získať na webových sídlach poskytovateľov a v informačnej brožúre s názvom Alternatívy súdneho konania v Severnom Írsku dostupnej na webovom sídle [NI Direct](#).

Posledná aktualizácia: 11/02/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Škótsko

Povolanie rodinného mediátora

Škótska vláda podporuje používanie alternatívneho riešenia sporov (ARS) vrátane mediácie pri riešení rodinných sporov, hoci v prípade domáceho násillia mediácia nie je vhodná. Mediácia v rodinných veciach je vo všeobecnosti dobrovoľný proces. V Škótsku neexistuje povinnosť využívať alternatívne riešenie sporov alebo mediáciu, hoci v rámci súdneho konania o rodinných veciach môže sudca požiadať o vykonanie mediácie.

Ak chcete vymáhať obsah mediačnej dohody v Škótsku, možno uplatniť ktorýkoľvek z týchto postupov:

- Môžete sa obrátiť na Najvyšší civilný súd (*Court of Session*) alebo šerifský súd (*Sheriff Court*) a požiadať ho, aby s ohľadom na sprostredkovanú dohodu uplatnil svoju právomoc. To znamená, že súd využije svoje právomoci na zmenu mediačnej dohody na súdny príkaz.
- Alternatívne sa môžu „dôkazné“ (*self-proving*) písomné dohody zaevidovať na účely výkonu v registri *Books of Council and Session* alebo v registri šerifského súdu (*Sheriff Court Books*). Dôkazný dokument je dokument, ktorý spĺňa formality potrebné na to, aby sa mohol považovať za podpísaný bez toho, aby bol potrebný dôkaz. Pravidlá týkajúce sa dôkazných dokumentov sú obsiahnuté v zákone o požiadavkách na písomnosti (Škótsko) [*Requirements of Writing (Scotland) Act*] z roku 1995. So žiadosťou o evidenciu dohody v registri *Books of Council and Session* sa treba obrátiť na správcu [škótskych registrov](#).

Keď je dohoda zaevidovaná na účel výkonu, dokument sa stáva úradnou listinou.

Dohody, ktoré boli schválené súdom alebo zaregistrované jednou z uvedených metód, môžu byť vykonateľné v iných členských štátoch EÚ.

Informácie o mediácii v Škótsku možno nájsť na webovom sídle [Škótskej mediačnej siete \(Scottish Mediation Network\)](#).

Vnútroštátne právne predpisy o mediácii v rodinných veciach

Keďže neexistuje povinnosť využívať mediáciu v rodinných sporoch, je k dispozícii pomerne málo vnútroštátnych právnych predpisov.

[Škótsky zákon o dokazovaní v občianskych veciach \(mediácia v rodinných veciach\) \[Civil Evidence \(Family Mediation\) \(Scotland\) Act\] z roku 1995](#) však obsahuje ustanovenia o neprípustnosti informácií o priebehu mediácie v rodinných veciach ako dôkazu v občianskoprávných konaniach.

Posledná aktualizácia: 11/02/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Rodinná mediácia - Gibraltár

Rodinná mediácia je dobrovoľný postup. Súdny v Gibraltári podporujú mediáciu v prípadoch, keď existuje reálna možnosť, že mediácia pomôže stranám vyriešiť alebo zmenšiť ich vzájomné rozdiely. Kvalifikovanými mediátormi sú rôzni odborníci pracujúci v oblasti práva. Môžu dostať pokyn vykonávať mediáciu v rodinných sporoch. Okrem toho mediáciu s účastníkmi, ktorých odporučia súdy, vykonáva aj tím sociálnych služieb pre rodiny a deti. V oblasti rodinnej mediácie neexistujú žiadne právne predpisy.

Neexistuje žiadne webové sídlo, na ktorom by bolo možné nájsť zoznam rodinných mediátorov, ani webové sídlo, na ktorom by sa nachádzali informácie o rodinnej mediácii alebo o mediácii vo všeobecnosti.

Posledná aktualizácia: 11/02/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.